

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

kallas härför till sammanträde **måndagen den 17 juni 2024 kl. 13:15 i
Kommunfullmäktigesalen, Rådhuset.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2024
3. Information från revisionen 2024
4. Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024
5. Begäran om gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.
6. Uppsiktsplikt kommunala bolag 2023
7. Ansvarsfrihet 2023 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)
8. Ansvarsfrihet 2023 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen
9. Ansvarsfrihet 2023 - Samordningsförbundet Härnösand Timrå
10. Bolagsordning Invest i Härnösand AB - ändring av företagsuppgift
11. Begäran om godkännande av investering i nya bostadshus
12. Motion - Aweckla arbetslivsnämnden
13. Motion - Uppföljning av bifallna motioner
14. Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter
15. Interpellation – Införande av miljöledningssystem
16. Eventuella inkomna frågor
17. Avsägelser 2024
18. Valärenden 2024
19. Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2024
20. Korta frågor - korta svar 2024

Göran Norlander
ordförande

§ 104

Dnr 2024-000213 1.1.2.1

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024,

att uppdra till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna så att kostnadsbudgeten för år 2024 inte överskrids, samt

att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden att via återhållsamhet och restriktivitet förbättra det prognostiserade resultatet för år 2024.

Kommunstyrelsen beslutar

att fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024 delges nämnderna.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på att rapporten delges nämnderna.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med Andreas Sjölanders (S) tilläggsyrkande.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat fyramånadersrapport för kommunen i enlighet med gällande redovisningsstruktur.

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om -114,4 mnkr för årets första fyra månader, knappt 20 mnkr lägre än för samma period föregående år. Intäkterna har ökat något jämfört med föregående år. Kostnaderna (exklusive finansiell leasing) är högre än för samma period föregående år, +43,0 mnkr. Den största ökningen ses för personalkostnaderna som ökat med 41,8 mnkr, varav 22,7 mnkr beror på ökade lönekostnader och 19,1 mnkr på ökade kostnader för pensioner.

Det prognostiseraade resultatet för helåret är -58,2 mnkr, vilket är 71,6 mnkr lägre än budgeterat resultat på 13,4 mnkr. Underskottet prognostiseras uppstå främst inom socialnämnden och skolnämnden.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen har för åren 2023 och 2024 fått betydligt högre kostnader för pensioner, den ovanligt stora kostnadsökningen har påverkat kommunen negativt både vad gäller resultat men också haft effekt på det budgetutrymme som verksamheten har haft att tillgå. För 2025 förväntas de tillfälligt höga pensionskostnaderna minska och närliggande tidigare års nivåer.

För att både skapa så bra förutsättningar som möjligt men också utrymme för återhämtning efter två tuffa år är det av yttersta vikt att nämndernas kostnader ligger på förväntad nivå vid ingången av budgetåret 2025. Det prognostiseraade resultatet för både skolnämnden och socialnämnden visar så pass höga kostnadsnivåer 2024 att om de kvarstår så kommer det med största sannolikhet betyda ytterligare besparingar 2025 för att nå en budget i balans.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-26

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024

Kommunfullmäktige

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå
kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2024,

att uppdra till socialnämnden och skolnämnden att vidta nödvändiga
åtgärder för att minska kostnaderna så att kostnadsbudgeten för år 2024 inte
överskrider, samt

att uppdra till kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden
att via återhållsamhet och restriktivitet förbättra det prognostiserade
resultatet för år 2024.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat fyramånadersrapport för
kommunen i enlighet med gällande redovisningsstruktur.

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om -114,4 mnkr för årets första
fyra månader, knappt 20 mnkr lägre än för samma period föregående år.
Intäkterna har ökat något jämfört med föregående år. Kostnaderna
(exklusive finansiell leasing) är högre än för samma period föregående år,
+43,0 mnkr. Den största ökningen ses för personalkostnaderna som ökat
med 41,8 mnkr, varav 22,7 mnkr beror på ökade lönekostnader och 19,1
mnkr på ökade kostnader för pensioner.

Det prognostiserade resultatet för helåret är -58,2 mnkr, vilket är 71,6 mnkr
lägre än budgeterat resultat på 13,4 mnkr. Underskottet prognostiseras
uppstå främst inom socialnämnden och skolnämnden.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen har för åren 2023 och 2024 fått betydligt högre kostnader för pensioner, den ovanligt stora kostnadsökningen har påverkat kommunen negativt både vad gäller resultat men också haft effekt på det budgetutrymme som verksamheten har haft att tillgå. För 2025 förväntas de tillfälligt höga pensionskostnaderna minska och närma sig tidigare års nivåer.

För att både skapa så bra förutsättningar som möjligt men också utrymme för återhämtning efter två tuffa år är det av yttersta vikt att nämndernas kostnader ligger på förväntad nivå vid ingången av budgetåret 2025. Det prognostiserade resultat för både skolnämnden och socialnämnden visar så pass höga kostnadsnivåer 2024 att om de kvarstår så kommer det med största sannolikhet betyda ytterligare besparingar 2025 för att nå en budget i balans.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Härnösands
kommun

Härnösands kommun

Fyramånadersrapport 2024

2024-04-30

Fyramånadersrapport 2024

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2024-04-30 Organisation: Härnösands kommun

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2024	1
1 Utgångspunkter.....	2
2 Förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	3
2.1 Personalförhållanden	3
2.1.1 Anställda.....	4
2.1.2 Sjukfrånvaro	5
2.1.3 Frisktal - frisknärvaro.....	5
2.2 Finansiell analys	6
3 Finansiella rapporter.....	9
3.1 Resultaträkning	9
3.2 Balansräkning.....	9
3.3 Noter	10
3.4 Drift- och investeringsredovisning	11

1 Utgångspunkter

I årsplanen konkretiseras kommunens mål och budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året. Årsplanen tar avstamp i kommunens omvärldsspaning samt de planeringsförutsättningar som fastställts inför att arbetet med Årsplanen tar sin början. Årsplanen ligger till grund för nämndernas verksamhetsplaner.

Årsplanen följs upp vid tre tillfällen under året, i fyramånadersrapport, delårsrapport samt årsredovisning. Fyramånadersrapporten har (till skillnad från delårsrapporten och årsredovisningen) ett introvert perspektiv och fokuseras enbart på kommunens ekonomi och personalförhållanden. Delårsuppföljningen samt årsredovisningen är mer omfattande och innehållet styrs genom lag (Lagen om kommunal bokföring och redovisning) samt rekommendationer (Rådet för kommunal redovisning).

2 Förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.1 Personalförhållanden

Kompetensförsörjning

I linje med kompetensförsörjningsarbetet slöts ett avtal 2023 om samverkan inom kompetens- och organisationsutveckling mellan Mittuniversitetet och Härnösands kommun. Två uppdragsutbildningar pågår under våren 2024 och anmälan till höstens två planerade utbildningar har startat. Detta möjliggör akademisk utbildning inom ramen för anställningen i kommunen och vidareutveckling inom densamma. Målet är långsiktig kompetensförsörjning men också en positiv medarbetarupplevelse i form av utvecklingsmöjligheter och ökad intern rörlighet i organisationen.

Årliga utvecklingssamtal är en nyckel för att identifiera kompetensbehov på individnivå i relation till verksamhetens behov framåt. Ett arbete pågår för en ökad kompetensstyrning och uppföljning av kompetensgap men också en revidering av arbetssättet kring utvecklingssamtal. Detta med målsättningen att modellen ska stödja både kompetensförsörjningsarbete, lönebildning och den individuella utvecklingen som medarbetare i högre utsträckning.

Aktivt medarbetarskap

Aktiva och engagerade medarbetare som är motiverade att arbeta för invånarnas bästa är en grundbult i det kommunala uppdraget. Härnösands kommun införde under 2023 en pedagogisk digital plattform som innehåller enkla, tydliga metoder som enkelt och tidseffektivt möjliggör dialog och utvecklande samtal om ett aktivt medarbetarskap på arbetsplatsen. Plattformen är nu tillgänglig för alla chefer och lanserades på vårens chefsdag och mottogs med stor positivism. Flertalet chefer har startat dialogerna och insatsen kommer utvärderas en första gång under hösten 2024. En digital introduktionsutbildning för medarbetare som anställs i kommunen lanserades vid årsskiftet 2023/2024.

Ledarskap

Att som chef få goda förutsättningar och grundkunskaper för att klara uppdraget är helt avgörande för att verksamheten ska kunna leverera kvalitet i våra välfärdstjänster genom engagerade medarbetare. En utbildningsvecka med alla basutbildningar i Härnösands kommuns ledarskapsprogram kommer genomföras en gång per termin med start hösten 2024. Målgruppen är chefer som jobbat mindre än 1 år men är öppet för alla chefer. Målet är att skapa gemensam kunskapsbas, en kollegial mötesplats för erfarenhetsutbyte och Målet med Kraftledningen och förstärkt stöd i rekrytering och introduktion av chefer är att kommunen får mer hållbara och kompetenta chefer som bidrar till friska medarbetare och verksamhetens utveckling.

Hälsofrämjande arbetsplatser

I en pilot har kartläggning av risk- och friskfaktorer genomförts på tre enheter inom hemtjänsten i syfte att identifiera grundorsaker till ohälsa för att utifrån dem göra riktade åtgärder på flera nivåer för hållbarhet över tid. Pilotens resultat kommer ligga till grund för en modell som möjliggör en uppskalning av arbetet så det hälsofrämjande arbetet med frisk och riskfaktorer kan komma fler arbetsplatser till del under hösten 2024.

För att stärka förmågan att stödja i och hantera situationer med konflikt, hot och våldskaraktär har ett samarbete med VR studion genererat att ca 140 medarbetare nu är anmälda till en helt unik utbildning

med VR-teknik som stöd. Utbildningen möjliggör volymträning på verksamhetsanpassade utmanande situationer tillsammans med kollegor. Målet är att öka kompetens och trygghet i svåra situationer vilket också genererar ökad kvalitet i mötet med de vi är till för i de tillfällen det är extra viktigt.

Attraktiv arbetsgivare

Kommunen fortsätter förstärka den interna kommunikationen riktad till alla medarbetare kring vad det innebär att vara anställd i vår kommun, ett initiativ kallas "En förmån i månaden" och visar på alla fördelar med en anställning inom vår kommun. Ett arbete pågår också avseende arbetsgivarevarumärke där analys av HME och medborgarundersökningar visar på vilken bild medarbetare och medborgare har av sin kommun för att kunna framhäva styrkor och vara trovärdiga. Denna ska kompletteras med fokusgrupper och målet är en plattform för arbetsgivarvarumärket som i sin helhet stärker både attraktionskraften och förmågan att behålla medarbetare.

2.1.1 Anställda

Årsarbetare	Månads- avlönade 2024/04	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2023/04	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2022/04	Varav kvinnor (%)
Kommunstyrelsen	161	69%	159	69%	161	67%
Arbetslivsnämnden	105	63%	107	67%	112	67%
Samhällsnämnden	140	62%	133	63%	141	62%
Skolnämnden	850	75%	900	74%	951	76%
Socialnämnden	1022	71%	991	72%	912	75%
Totalt	2278	68%	2 290	69%	2 277	69%

Tillsvidareanställda	Tillsvidare- anställda 2024/04	Tillsvidare- anställda 2023/04	Tillsvidare- anställda 2022/04
Kommunstyrelsen	152	145	148
Arbetslivsnämnden	97	94	89
Samhällsnämnden	131	122	133
Skolnämnden	789	782	797
Socialnämnden	982	921	832
Totalt	2151	2064	1999

Tabellen visar antal årsarbetare utifrån faktisk sysselsättningsgrad per april 2023 jämfört med april innevarande år. Kommunstyrelsen har något fler årsarbetare vilket går att härleda till ett antal tjänstlediga som återgått i tjänst samt två trainee-tjänster som pågår till sista maj 2024. Samhällsförvaltningens ökning beror främst på ett ökat antal anställda i gatuenheten med ansvar för det som tidigare utförts på entreprenad. Skolförvaltningen har minskat antal årsarbetare med 50 st men tillsvidareanställda i samma förvaltning har ökat något. Sannolikt finns förklaringen både i heltid som norm där tidsbegränsat anställda växlats mot tillsvidareanställda, och i ett arbete med att minska personalvolym generellt. Inom socialförvaltningen finns den största ökningen vilket eventuellt kan förklaras med att ett större antal tillsvidareanställningar genomfördes i linje med målsättningen Sveriges bästa offentliga arbetsgivare och hundra nya anställningar. Anställningarna ser ut att ha skett främst inom Hemtjänst och SÄBO.

2.1.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%) i kommunen, jan-apr	2024	2023	2022
Totala sjukfrånvaron i procent av de anställdas ordinarie arbetsid	7,4	7,4	8,6
Andel sjukfrånvaro under en sammanhangande tid av 59 dagar eller mer i % av total sjukfrånvaro	48,4	34,1	31,7
Sjukfrånvaro för kvinnor	8,6	7,5	8,8
Sjukfrånvaro för män	4,3	4,6	7,0
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	7,2	6,7	7,7
Sjukfrånvaro i åldrarna 30-49	6,5	6,6	8,2
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 eller äldre	8,4	8,5	9,4

Sjukfrånvaro per förvaltning, jan-april	2024	2023	2022
Kommunstyrelsen	4,2	3,2	2,7
Samhällsnämnden	4,4	6,5	5,9
Skolnämnden	5,4	6,4	8,2
Arbetslivsnämnden	6,1	3,3	3,5
Socialnämnden	10,3	9,7	11,1

Sjukfrånvaron för Härnösands kommun når 7,4 procent för perioden vilket är samma som föregående mätperiod. Sjukfrånvaron för kvinnor ser dock ut att ha ökat ca 1 procent och sjukfrånvaron för män har minskat 0,3 procent. Utfallet indikerar att andelen långtidssjukfrånvaro fortsätter öka och ett antagande är att de långtidssjukskrivna i högre utsträckning är kvinnor.

Avseende Arbetslivsnämndens ökning i sjukfrånvaro kan en förklaring finnas i ett pågående omställningsarbete. Störst minskning i sjukfrånvaro mellan perioderna (ca 2 procentenheter) ses inom Samhällsförvaltningen följt av Skolförvaltningen (1 procentenhets).

2.1.3 Frisktal - frisknärvaro

Frisktalet beskriver andelen medarbetare med fem eller färre sjukdagar och mäts för den senaste 12-månadersperioden. Ingen data finns från september-december 2021 varför frisktalet för 21-22 inte är möjligt att ange.

Frisktal	Andel frånvarande 0-5 dagar under det senaste året (%)
maj 2023 - april 2024	42,5
maj 2022 - april 2023	60
maj 2021 - april 2022	inget att rapportera pga systembyte 2021
maj 2020 - april 2021	52

Frisktalen för män är tydligt högre än frisktalen för kvinnor i kommunorganisationen, en skillnad som nu är ca 15 procentenheter ses i gruppen tillsvidareanställda (månadsavslönade). Skillnaden verkar öka och går sannolikt att härleda till att den totala sjukfrånvaron i procent är ökande mot samma period föregående år bland kvinnor, varför frisktalet i sin tur blir högre för gruppen män. Frisktalet vid utgången av året 2023 var på likande nivå som april 2024. Den stora skillnaden mot april 2023 är sannolikt en konsekvens av att i slutskedet av pandemin arbetade vi till större del hemifrån i fler verksamheter.

Tidiga insatser är en framgångsfaktor för att öka frisktalen. Samtliga verksamheter ges stöd i att identifiera medarbetare på väg in i ohälsa och chefer erbjuds stöd i att arbeta förebyggande och med ändamålsenliga åtgärder.

De aktiviteter som genomförs för att öka frisktalen väntas inte nå full effekt under innevarande år. Arbetet är långsiktigt då det rör människors och organisationens förmåga att bibehålla och främja sin hälsa.

2.2 Finansiell analys

RESULTAT	apr -24	apr -23
Resultat (mnkr)	-114,4	-94,7
Resultat i procent av skatteintäkter och statsbidrag	-17,2%	-14,7%
Resultat ex finansiell leasing	-128,8	-94,7
Resultat ex finansiell leasing i procent av skatteintäkter och statsbidrag	-19,4%	-14,7%
Resultat exkl. semesterlöneskuld (mnkr)	-76,4	-53,0
Resultat exkl. semesterlöneskuld procent av skatteintäkter och statsbidrag	-11,5%	-8,2%

Kommunens resultat för perioden är -114,4 mnkr, knappt 20 mnkr lägre än för samma period föregående år, inklusive den resultatpåverkan som införandet av finansiell leasing medför (+14,4 mnkr för perioden). Intäkterna har totalt sett ökat med 3,3 mnkr jämfört med april 2023, dock minskar statsbidragen med 4,0 mnkr jämfört med fjolåret. Störst intäktsökning på 5,9 mnkr har intäktsslag försäljning av verksamhet, där samhällsnämndens försäljning av verksamhet till Hemab utgör 4,3 mnkr och skolans försäljning av platser 1,0 mnkr.

Kostnaderna för perioden är 2,9 mnkr lägre än för 2023, detta beror på införandet av finansiell leasing, där resultatpåverkan bokas upp för varje tertial. För 2023 har den finansiella leasingen endast en helårseffekt eftersom införandet skedde per den sista december, vilket gör att hyreskostnaderna för första tertialen 2024 inte är jämförbara med samma period föregående år.

Exkluderat påverkan av finansiell leasing har kostnaderna ökat med 43,0 mnkr jämfört med motsvarande period 2023. Personalkostnaderna har ökat med totalt 41,8 mnkr, varav 22,7 mnkr utgörs av ökade lönekostnader och 19,1 mnkr av ökade kostnader för pensioner (ej finansiella). Lokalkostnaderna exklusive finansiell leasing har ökat med 6,0 mnkr jämfört med 2023, övriga kostnadsslag är i princip oförändrade, undantaget kostnader för entreprenad och köp av verksamhet där en nedgång med 6,1 mnkr jämfört med föregående år noteras inom främst samhällsförvaltningen.

Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 22,4 mnkr jämfört med föregående års första tertial.

Kommunens finansnetto har försämrats med drygt 30 mnkr jämfört med samma period föregående år, och är nu -53,1 mnkr. Av dessa utgörs 24,4 mnkr av finansiella kostnader för kommunens pensioner och 2,9 mnkr räntor på upplåning, medan resterande belopp främst utgörs av finansiella kostnader för förändrade redovisningsprinciper i samband med bokslutet. Kommunens finansiella kostnader exkl finansiell leasing är -39,6 mnkr.

SOLIDITET	apr -24	apr -23
Soliditet %	20,5%	26,1%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	-9,0%	-3,7%

Soliditetsmåttet påverkas negativt eftersom kommunens resultat för perioden är ett betydande underskott på 114,4 mnkr. Detta sänker det egna kapitalet och leder till en försämrar soliditet i och med att tillgångarna och pensionsförpliktelserna kvarblir på liknande nivå som ifjol.

LIKVIDITET	apr -24	dec -23	apr -23	dec -22
Kassalikviditet	58,1%	65,1%	76,9%	72,0%
Rörelsekapital, mnkr	-179,3	-141,2	-86,1	-103,5
Varav semesterlöneskuld, mnkr	116,4	78,3	118,2	76,0
Anläggningsskapital, mnkr	581,0	657,4	419,1	631,6

Kassalikviditeten har försämrats, vilket också är en följd av att det förhöjda kostnadsläget för kommunen inte motsvaras av ett lika förhöjt intäktsläge. När driftskostnaderna överstiger driftsintäkterna belastas likviditeten.

Rörelsekapitalet visar på differensen mellan kommunens omsättningstillgångar och dess kortfristiga skulder. Att ha ett negativt rörelsekapital innebär att kommunens kortfristiga skulder är högre än omsättningstillgångarna.

Semesterlöneskulden ligger i paritet med föregående år, detta nyckeltal påverkas dels av antalet anställda med semesterdagar, samt av hur de anställda väljer att ta ut sin semester.

NETTOINVESTERINGAR	apr -24	apr -23
Nettoinvesteringar exkl fin lease (mnkr)	-29,5	-11,7
Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar exkl fin lease	177,5%	72,3%

Kommunen har en något högre investeringstakt än föregående års första tertial, men detta är ett mått som över tid har varierat vid fyramånadersbokslutet då det kan skilja sig när under året investeringsprojekt genomförs. Även avskrivningskostnaderna påverkas av förändrade redovisningsprinciper i samband med införandet av finansiell leasing, vilket gör att 2024 års nyckeltal presenteras exklusive påverkan för finansiell leasing.

Prognosertad budgetavvikelse	Budget helår	Prognos helår T1	Avvikelse prognos- budget helår
Kommunstyrelse	0	0,1	0,1
Kommungemensam verksamhet	0	24,8	24,8
Kommunfullmäktige	0	0,1	0,1
Arbetslivsnämnd	0	2,1	2,1
Samhällsnämnd	0	0,7	0,7
Skolnämnd	0	-28,2	-28,2
Socialnämnd	0	-57,6	-57,6
Finansen	13,4	-0,2	-13,6
Summa prognosertad budgetavvikelse	13,4	-58,2	-71,6

Den samlade prognosn för helåret 2024 är ett underskott på -58,2 mnkr, vilket innebär en avvikelse på -71,6 mnkr jämfört med budgeterat överskott på 13,4 mnkr. Underskottet prognostiseras uppstå främst inom två av nämnderna: skolnämnden och socialnämnden, samt Finansen.

Skolnämnden prognostiseras ett underskott på -28,2 mnkr vid årets slut, varav -6,8 mnkr avser minskade bidrag, -5,2 mnkr avser ökade köp av utbildningsplatser hos annan aktör, -2,0 mnkr lokalkostnader samt -12,4 mnkr personalkostnader. Fördelat per verksamhet är det grundskolan som prognostiseras det största underskottet på knappt -8,0 mnkr, medan gymnasieskola, förskoleklass och förskola prognostiseras underskott på sammantaget ca -15,0 mnkr. Samtliga verksamhetsformer förutom förvaltningsövergripande verksamhet prognostiseras underskott på helåret.

Socialförvaltningen prognostiseras ett underskott på -57,6 mnkr, varav hemtjänstens del utgör -30,3 mnkr. Av dessa -30,3 prognostiseras -16,8 mnkr uppstå inom hemtjänstpengen, där ett bidrag om 20,5 mnkr bedöms ej realiseras under 2024. Resterande del av hemtjänstens underskott bedöms främst ha uppstått inom den kommunala hemtjänsten, där personalkostnaderna utgör den största posten med -7,6 mnkr jämfört med budgeterat. Förvaltningsgemensam verksamhet prognostiseras ett underskott på -11,6 mnkr för helåret, vilket beror på budgeterade intäkter som ej prognostiseras realiseras under 2024. Resterande underskott prognostiseras uppstå främst inom verksamheterna Särskilt boende -4,1 mnkr, Individ- och familjeomsorg -6,0 mnkr samt Försörjningsstöd -2,2 mnkr. Sammantaget består socialnämndens prognos för helåret av -22,2 mnkr i minskade intäkter jämfört med budget, samt -35,4 mnkr högre kostnader, varav -27,0 mnkr utgörs av personalkostnader.

Kommungemensam verksamhet prognostiseras ett överskott på 24,8 mnkr vid årets slut. Kommunens nämnder betalar varje månad en PO-omkostnad till kommungemensam verksamhet, varifrån kommunens samlade pensionskostnader sedan betalas ut. När budget för kommungemensam verksamhet skapas används den aktuella siffran för PO-omkostnader från Sveriges Kommuner och Regioner. För budgetåret 2024 hann SKR呈现出 ytterligare en justering i PO-påläggget efter att budgeten färdigställts, där PO-påläggget höjdes, vilket gör att nämnderna betalar mer till kommungemensam verksamhet varje månad än vad som budgeterats, vilket då sänker skattemedelsbehovet för kommungemensam verksamhet jämfört med budget och leder till ett överskott.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun apr -24	Kommun apr -24 ex fin lease	Kommun apr -23	Kommun Prognos 2024	Kommun Budget 2024	Kommun Avvikelse BoP
Verksamhetens intäkter	Not 1	112,3	112,3	109,1	376,8	357,8	18,9
Verksamhetens kostnader	Not 2	-807,0	-852,9	-809,9	-2 266,8	-2 274,9	8,0
Avskrivningar		-34,6	-16,6	-16,2	-102,9	-55,9	-46,9
Verksamhetens nettokostnad		-729,3	-757,2	-717,0	-1 992,9	-1 973,0	-19,9
Skatteintäkter		450,3	450,3	441,6	1 355,3	1 357,4	-2,0
Generella statsbidrag och utjämning		214,5	214,5	200,9	646,7	655,0	-8,3
Verksamhetens resultat		-64,5	-92,3	-74,5	9,1	39,4	-30,3
Finansiella intäkter		3,1	3,1	0,1	7,4	8,6	-1,2
Finansiella kostnader		-53,1	-39,6	-20,3	-74,7	-34,6	-40,1
Resultat efter finansiella poster		-114,4	-128,8	-94,7	-58,2	13,4	-71,6
Extraordinära poster						0,0	0,0
Periodens resultat		-114,4	-128,8	-94,7	-58,2	13,4	-71,6

3.2 Balansräkning

(mnkr)	Kommun apr-24	Kommun dec-23
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	2,5	2,7
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1232,4	1 217,7
Maskiner och inventarier	62,9	58,3
Övriga materiella anläggningstillgångar	0,0	0,7
Finansiella anläggningstillgångar	393,4	405,3
Summa anläggningstillgångar	1 691,2	1 684,8
Bidrag till infrastruktur	0,0	0,0
Omsättningstillgångar		
Förråd m.m.	9,8	9,6
Fordringar	213,6	209,1

Kortfristiga placeringar	0,0	0,0
Kassa och bank	49,1	71,8
Summa omsättningstillgångar	272,5	290,5
Summa tillgångar	1 963,8	1 975,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
<i>Eget kapital</i>		
Periodens resultat	-114,4	-11,9
Resultatutjämningsreserv	3,9	3,9
Övrigt eget kapital	512,2	524,1
Summa eget kapital	401,7	516,1
<i>Avsättningar</i>		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	293,3	225,8
Andra avsättningar	0,0	0,0
Summa avsättningar	293,2	225,8
<i>Skulder</i>		
Långfristiga skulder	817,0	801,6
Kortfristiga skulder	451,8	431,8
Summa skulder	1 268,8	1 233,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 963,8	1 975,3
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		
Panter och därmed jämförliga säkerheter	1 560,0	1 560,0
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	588,6	588,6
Övriga ansvarsförbindelser	4,7	4,7
Summa panter och ansvarsförbindelser	2 153,4	2 153,4

3.3 Noter

(mnkr)	Kommun apr -24	Kommun apr -24 ex fin lease	Kommun apr -23
NOT 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	7,2	7,2	6,5
Taxor och avgifter	15,4	15,4	14,5
Hyror och arrenden	14,0	14,0	13,2
Bidrag från staten	50,6	50,6	54,6
Bidrag övriga	7,3	7,3	7,2
Försäljning verksamhet	17,9	17,9	12,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0	1,1
Summa verksamhetens intäkter	112,3	112,3	109,1

(mnkr)	Kommun apr -24	Kommun apr -24 ex fin lease	Kommun apr -23
NOT 2 Verksamhetens kostnader			
Lämnade bidrag	-23,3	-23,3	-22,6
Entreprenader och köp av verksamhet	-111,2	-111,2	-117,4
Tjänster	-23,9	-23,9	-22,5
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-488,7	-488,7	-465,9
Pensioner inkl. löneskatt	-67,7	-67,7	-48,6
Gottgörelse	0,0	0,0	0,0
Lokal- och markhyror	-34,2	-80,1	-74,1
Fastighets- och driftskostnader	-12,2	-12,2	-12,7
Material	-22,8	-22,8	-23,9
Övriga verksamhetskostnader	-23,1	-23,1	-22,2
Summa verksamhetens kostnader	-807,0	-852,9	-809,9

3.4 Drift- och investeringsredovisning

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	8,0	-66,0	-58,0	-61,7	3,7
Kommunfullmäktige	0,0	-1,2	-1,2	-2,0	0,8
Arbetslivsnämnden	28,4	-56,3	-27,9	-24,9	-2,9
Samhällsnämnden	33,2	-98,2	-65,0	-64,9	-0,1
Skolnämnden	40,5	-275,6	-235,1	-222,3	-12,8
Socialnämnden	32,2	-297,1	-264,9	-252,7	-12,2
Summa nämnder	142,4	-794,5	-652,1	-628,6	-23,5
Kommunövergripande verksamhet	51,0	-180,0	-129,0	-81,8	-47,2
Korrigering interna poster	-81,0	81,2	0,1	0,0	0,0
Korrigering avskrivningar	0,0	34,6	-34,6	0,0	0,0
Korrigering statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrigering finansiella poster nämnder	0,0	24,1	-24,1	0,0	0,0
Summa	112,3	-834,6	-839,7	-710,4	-70,7
Korrigering finansen		27,6	-45,5	-51,2	5,7
Summa inkl. finansen	112,3	-807,0			-65,1

Utfallet för årets första tertial visar på underskott inom fyra av kommunens nämnder, varav samhällsnämnden endast -0,1 mnkr.

Mer detaljerad information kring nämndernas utfall och prognos återfinns i respektive nämndsrapport.

Investeringsredovisning (mnkr)	Utgifter sedan projektens start	Varav: årets investeringar

Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	49,5	44,2	5,3	5,3	5,3	0,0
Skolnämnd	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0
Socialnämnd	10,0	6,3	3,7	5,0	5,0	0,0
Justering finansiella anläggningstillgångar			0,0			0,0
S:a färdigställda investeringar	62,0	53,0	9,0	12,3	12,3	0,0
Pågående investeringar	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	14,8	2,7	12,1	13,9	1,9	12,0
Kommunfullmäktige	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Arbetslivsnämnd	3,6	0,2	3,4	3,5	0,2	3,3
Samhällsnämnd	133,8	24,1	109,7	109,7	14,9	94,8
Skolnämnd	1,8	0,1	1,7	1,7	0,1	1,6
Socialnämnd	4,0	0,3	3,7	3,7	0,3	3,4
S:a pågående investeringar	158,0	27,4	130,6	133,0	17,3	115,7
S:a investeringar	220,0	80,4	139,6	145,3	29,5	115,7

Kommunen har för perioden ett utfall på 29,5 mnkr, vilket motsvarar ca 20 procent av årets totala investeringsbudget. De största investeringsposterna hittills under året har varit Västra Saltviks industriområde 8,6 mnkr, projektering Nybron 4,2 mnkr samt nyckelfria lås SÄBO 3,6 mnkr.

Mer detaljerad information kring nämndernas utfall och prognos återfinns i respektive nämndsrapport.

§ 106

Dnr 2024-000232 1.1.2.1

Begäran om gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att hos Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse begära gottgörelse med 9,7 miljoner kronor avseende 2023.

Bakgrund

Härnösands kommun bildade Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse enligt beslut i kommunfullmäktige 2008-09-29 §131. Det beslutet utgör stiftelsens urkund. I urkunden beskrivs att stiftelsen ska möjliggöra att kommunen ska kunna begära gottgörelse ur stiftelsen. Gottgörelse från stiftelsen kan endast göras då stiftelsens tillgångar inklusive årets avkastning täcker hela förpliktelserna. Enligt stiftelsens stadgar och tryggandelagen får gottgörelse avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår. Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension som givits av Härnösands kommun, åt arbetstagare födda till och med 1942 eller deras efterlevande.

Förvaltningen föreslår att Härnösands kommun begär gottgörelse för pensionsutgifter för år 2023. Kommunen har betalt ut 9,7 miljoner kronor i pensioner exklusiva löneskatt till arbetstagare eller deras efterlevande enligt stiftelsens ändamål.

Stiftelsekapitalet inklusive avkastning avseende Härnösands kommuns andel uppgår till 191,5 mnkr och pensionsåtagande till 80,4 mnkr enligt årsredovisning 2023. Det möjliggör att kommunen kan begära gottgörelse för år 2023.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-05-14 § 9
Kommunstyrelseförfatningens tjänsteskrivelse 2024-05-06

Kommunfullmäktige

Begäran om gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att hos Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse begära gottgörelse med 9,7 miljoner kronor avseende 2023.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun bildade Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse enligt beslut i kommunfullmäktige 2008-09-29 §131. Det beslutet utgör stiftelsens urkund. I urkunden beskrivs att stiftelsen ska möjliggöra att kommunen ska kunna begära gottgörelse ur stiftelsen. Gottgörelse från stiftelsen kan endast göras då stiftelsens tillgångar inklusive årets avkastning täcker hela förpliktelserna. Enligt stiftelsens stadgar och tryggandelagen får gottgörelse avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår. Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension som givits av Härnösands kommun, åt arbetstagare födda till och med 1942 eller deras efterlevande.

Förvaltningen föreslår att Härnösands kommun begär gottgörelse för pensionsutgifter för år 2023. Kommunen har betalt ut 9,7 miljoner kronor i pensioner exklusiva löneskatt till arbetstagare eller deras efterlevande enligt stiftelsens ändamål.

Stiftelsekapitalet inklusive avkastning avseende Härnösands kommuns andel uppgår till 191,5 mnkr och pensionsåtagande till 80,4 mnkr enligt årsredovisning 2023. Det möjliggör att kommunen kan begära gottgörelse för år 2023

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 9

Dnr 2024-000232 1.1.2.1

Begäran om gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att hos Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse begära gottgörelse med 9,7 miljoner kronor avseende 2023.

Yttrandet

I ärendet yttrar sig Lars Halén (S)

Bakgrund

Härnösands kommun bildade Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse enligt beslut i kommunfullmäktige 2008-09-29 §131. Det beslutet utgör stiftelsens urkund. I urkunden beskrivs att stiftelsen ska möjliggöra att kommunen ska kunna begära gottgörelse ur stiftelsen. Gottgörelse från stiftelsen kan endast göras då stiftelsens tillgångar inklusive årets avkastning täcker hela förpliktsen. Enligt stiftelsens stadgar och tryggandelagen får gottgörelse avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår. Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension som givits av Härnösands kommun, åt arbetstagare födda till och med 1942 eller deras efterlevande.

Förvaltningen föreslår att Härnösands kommun begär gottgörelse för pensionsutgifter för år 2023. Kommunen har betalt ut 9,7 miljoner kronor i pensioner exklusive löneskatt till arbetstagare eller deras efterlevande enligt stiftelsens ändamål.

Stiftelsekapitalet inklusive avkastning avseende Härnösands kommuns andel uppgår till 191,5 mnkr och pensionsåtagande till 80,4 mnkr enligt årsredovisning 2023. Det möjliggör att kommunen kan begära gottgörelse för år 2023.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-05-06

Härnösands
kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2024-05-14

Sida
2(2)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 81

Dnr 2024-000110 1.1.2.1

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2023

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att rekommendera att Invest i Härnösand AB och Härnösand Energi & Miljö AB säkerställer att bolagsstyrelserna får del av bolagens ekonomiska mellanHAVanden och att informationen protokollförs så att även kommunstyrelsen får del av den.

Kommunstyrelsen beslutar

att verksamheten som bedrivits i Hemab (Härnösand Energi & Miljö AB) under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Hefab (Hemab Elförsäljning AB) under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Heab (Härnösand Elhärt AB) under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösandshus under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i AB Härnösands kommunfastigheter under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Invest i Härnösand AB under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i Technichus i Mittsverige AB under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

Kommunstyrelsen

att verksamheten som bedrivits i Restore i Höga Kusten AB under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och att verksamheten som bedrivits i Skeppet 5&6 AB under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Ingemar Ljunggren (M), Andreas Sjölander (S) och Ulrika Jonsson (SD).

Jäv

På grund av jäv deltar inte Andreas Sjölander (S), Eva-Clara Viklund (M), Magnus Oscarsson (S), Ester Sundin Hemström (M), Glenn Sehlin (SD), Charlotte Höglund-Bystedt (SD) och Christina Lindberg (C) i handläggningen i detta ärende.

Bakgrund

Ärendet handlar om kommunstyrelsens lagstadgade förstärkta uppsiktsplikt mot de kommunala bolagen. Till skillnad från beslut i kommunens övriga verksamheter kan kommunala bolagens beslut inte överklagas. Att kommunstyrelsen i beslut tar ställning till innehållet i bolagens verksamhet skapar ett forum för redovisning av bolagens kompetensenhet inför allmänheten. Uppsiktsplikten fungerar som en del i kommunstyrelsens styrning, ledning och kontroll över den kommunala verksamheten på en övergripande nivå.

Kommunstyrelsens årliga prövning av de kommunala bolagens verksamhet går ut på att bedöma om bolagens verksamhet under föregående år följt bolagsordningen och ägardirektivet som ramar in bolagets kommunala ändamål. Prövningen ska vara övergripande och ta ställning till om verksamheterna hållit sig inom de grundläggande begränsningarna som gäller för all kommunal verksamhet; de kommunala befogenheterna. Prövningen syftar således inte till att följa upp bolagens måluppfyllelse varken verksamhetsmässigt eller ekonomiskt.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

En av de viktigaste förutsättningarna för att uppföljningen ska kunna fylla sitt syfte är att bolagen håller kommunstyrelsen uppdaterad på de sätten som anges i ägardirektiven. Protokoll från styrelsemöten ska skickas till kommunstyrelsen för kännedom löpande efter varje sammanträde då det kan finnas värde i att informationen är färsk. Det ankommer kommunstyrelsen att föreslå åtgärder till kommunfullmäktige vid eventuella brister i verksamheterna som förekommer på den övergripande nivån, t.ex. om bolaget överskrider den kommunala kompetensen. Att bolagsstyrelsen är

uppdaterad på verksamheten är i sin tur en grundläggande fråga som skapar transparens och förtroende vid vidarerapportering till uppföljande instans.

Kommunstyrelsen har under året fått del av styrelse- och kvartalsmötesprotokollen i de flesta fall, några har inkommitt senare.

Samtliga bolag har skickat in protokoll från bolagsstämma samt årsredovisning med tillhörande handlingar. Kommunstyrelsen har under 2023 uppdaterat ägardirektiven och bolagsordningarna för bolagen där uppdatering varit påkallat.

Lekmannarevisorerna har i sina granskningar av bolagens verksamhet inte funnit anledningar till anmärkningar.

Socialt perspektiv

Ärendet har ingen social anknytning utan handlar enbart om formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och har ingen ekologisk anknytning eller koppling till natur.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att kommunstyrelsen ska följa upp verksamheten i de kommunala bolagen regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 och 9 §§. Kravet på att vidta nödvändiga åtgärder vid behov framgår av 10 § samma lag. Det som ska säkerställas, det vill säga detaljerna för innehållet i uppföljningen, anges i kommunallagens 10 kap. 3-5 §§. Ärendet handlar i första hand inte om en ekonomisk uppföljning och har därför ingen direkt koppling till kommunens ekonomi.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-04-10

Bolagsordning

HEMAB, HEFAB, HEAB,

AB Härnösandshus, Härnösands kommunfastigheter AB,

Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB

Ägardirektiv HEMAB, AB Härnösandshus, Invest i Härnösand AB

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter

Koncern- och årsredovisningar HEMAB, AB Härnösandshus, Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att rekommendera att Invest i Härnösand AB och Härnösand Energi & Miljö AB säkerställer att bolagsstyrelserna får del av bolagens ekonomiska mellanhavanden och att informationen protokollförs så att även kommunstyrelsen får del av den.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att verksamheten som bedrivits i **Hemab (Härnösand Energi & Miljö AB)** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Hefab (Hemab Elförsäljning AB)** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Heab (Härnösand Elnät AB)** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösandshus** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösands kommunfastigheter** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Invest i Härnösand AB** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Technichus i Mittsverige AB** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Restore i Höga Kusten AB** under år 2022 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och

att verksamheten som bedrivits i **Skeppet 5&6 AB** under år 2023 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Ärendet handlar om kommunstyrelsens lagstadgade förstärkta uppsiktsplikt mot de kommunala bolagen. Till skillnad från beslut i kommunens övriga verksamheter kan kommunala bolagens beslut inte överklagas. Att kommunstyrelsen i beslut tar ställning till innehållet i bolagens verksamhet skapar ett forum för redovisning av bolagens kompetensenlighet inför allmänheten. Uppsiktsplikten fungerar som en del i kommunstyrelsens styrning, ledning och kontroll över den kommunala verksamheten på en övergripande nivå.

Kommunstyrelsens årliga prövning av de kommunala bolagens verksamhet går ut på att bedöma om bolagens verksamhet under föregående år följt bolagsordningen och ägardirektivet som ramar in bolagets *kommunala ändamål*. Prövningen ska vara övergripande och ta ställning till om verksamheterna hållit sig inom de grundläggande begränsningarna som gäller för all kommunal verksamhet; *de kommunala befogenheterna*. Prövningen syftar således inte till att följa upp bolagens måluppfyllelse varken verksamhetsmässigt eller ekonomiskt.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

En av de viktigaste förutsättningarna för att uppföljningen ska kunna fylla sitt syfte är att bolagen håller kommunstyrelsen uppdaterad på de sätten som anges i ägardirektiven. Protokoll från styrelsemöten ska skickas till kommunstyrelsen för kännedom löpande efter varje sammanträde då det kan finnas värde i att informationen är färsk. Det ankommer kommunstyrelsen att föreslå åtgärder till kommunfullmäktige vid eventuella brister i verksamheterna som förekommer på den övergripande nivån, t.ex. om bolaget överskrider den kommunala kompetensen. Att bolagsstyrelsen är uppdaterad på verksamheten är i sin tur en grundläggande fråga som skapar transparens och förtroende vid vidarerapportering till uppföljande instans.

Kommunstyrelsen har under året fått del av styrelse- och kvartalsmötesprotokollen i de flesta fall, några har inkommitt senare. Samtliga bolag har skickat in protokoll från bolagsstämma samt årsredovisning med tillhörande handlingar. Kommunstyrelsen har under 2023 uppdaterat ägardirektiven och bolagsordningarna för bolagen där uppdatering varit påkallat.

Lekmannarevisorerna har i sina granskningar av bolagens verksamhet inte funnit anledningar till anmärkningar.

Socialt perspektiv

Ärendet har ingen social anknytning utan handlar enbart om formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och har ingen ekologisk anknytning eller koppling till natur.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att kommunstyrelsen ska följa upp verksamheten i de kommunala bolagen regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 och 9 §§. Kravet på att vidta nödvändiga åtgärder vid behov framgår av 10 § samma lag. Det som ska säkerställas, det vill säga detaljerna för innehållet i uppföljningen, anges i kommunallagens 10 kap. 3-5 §§. Ärendet handlar i första hand inte om en ekonomisk uppföljning och har därmed ingen direkt koppling till kommunens ekonomi.

Beslutsunderlag

Bolagsordning

HEMAB, HEFAB, HEAB,

AB Härnösandshus, Härnösands kommunfastigheter AB,

Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga

Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB

Ägardirektiv HEMAB, AB Härnösandshus, Invest i Härnösand AB

Lekmannarevisorearnas granskningsrapporter

Koncern- och årsredovisningar HEMAB, AB Härnösandshus, Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB

Petra Werner
Chef kansliheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

**Lekmannarevisorerna i
Härnösand Energi och Miljö AB
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämman i Härnösand
Energi och Miljö AB
556526-3745
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisoror, har granskat Härnösands Energi och Miljö AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

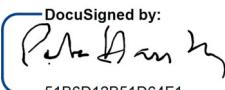
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor
51B6D12B51D64F1...

DocuSigned by:

Samuel Möller
Lekmannarevisor
5560DA69DE744B4...

**Lekmannarevisorerna i
Härnösand Elnät AB
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämma i Härnösand Elnät AB
556133-3328
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härnösand Elnät AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämma fastställda ägardirektiv.

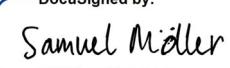
Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor
51B6D12B51D94F1

DocuSigned by:

Samuel Möller
5560DA69DE744B4...
Samuel Möller
Lekmannarevisor

**Lekmannarevisor
i Servanet AB**

2024-03-01

Till årsstämmman i Servanet AB
organisationsnummer 556765-9296
Till fullmäktige i Sundsvalls kommun
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av fullmäktige i Sundvall och Härnösands kommuner utsedda lekmannarevisor, har granskat Servanet AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämma fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

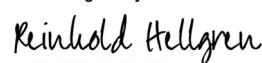
Sundsvalls kommunens lekmannarevisor inom Stadsbackenkoncernen har med biträde av sakkunniga hos KPMG låtit göra en gemensam granskning av användning av tjänstebilar.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Sundsvall 2024-03-01

DocuSigned by:

Reinhold Hellgren
Lekmannarevisor
Sundsvall
AD33DB44F067423

DocuSigned by:

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor
Härnösand
7E6270C690EC46A...

**Lekmannarevisorerna i
HEMAB Elförsäljning AB
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämman i HEMAB
Elförsäljning AB
559113-8366
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat HEMAB Elförsäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

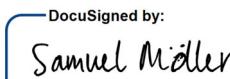
Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

Peter Hasselborg
Lekmannarevisor
51B6D12B51064F1

DocuSigned by:

Samuel Möller
Lekmannarevisor
5560D4B9D5144B4...

**Lekmannarevisorerna i
AB Härnösandshus
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämman i AB Härnösandshus
556160-8430
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Härnösandshus verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämma fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

2B512DE92A4D4A3...
Anders Gåfvert
Lekmannarevisor

DocuSigned by:

88A7AVCCB1DD2E9...
Lars Göran Spång
Lekmannarevisor

**Lekmannarevisorerna i
AB Härnösands kommunfastigheter
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämmen i AB Härnösands
kommunfastigheter
556437-7272
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Vi, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisoror, har granskat AB Härnösands kommunfastigheters verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

Anders Garvert
Lekmannarevisor
2B612DE97A4D4A3

DocuSigned by:

Lars Göran Späng
Lars Göran Späng
Lekmannarevisor
88A7AACCB1D842F9

Gällande Technichus i Mitt Sverige AB556558-7242

Undertecknad av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Technichus i Mitt Sverige AB:s verksamhet.

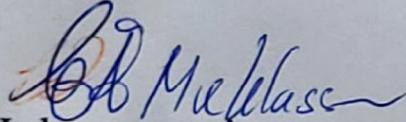
Styrelsen och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen har utförts enligt aktiebolagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordningen och av årsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inrikning och omfattning som krävts för att ge ett skäligt underlag för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer också att bolagets interna kontroll varit tillfredsställande.

Det är fantastiskt glädjande att bolaget fortsatt kan hålla en sådan mångfasetterad verksamhet, samtidigt med hög kvalitet och en god lönsamhet. Mitt uppriktiga beröm till VD och all personalen.

Härnösand 2024-03-14

Lekmannarevisor

Larsa Nicklasson

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Orgasinationsnummer 802426-1003

Säte: Härnösand

Granskningsrapport 2023

Undertecknad av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Mellersta Norrlands Pensionsstiftelsens räkenskaper, årsbokslut, sammanställning och förvaltning för år 2023.

Granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet med den inriktning och omfattning som behövts för att ge en skäligen grund för en bedömning och prövning.

Undertecknad bedömer att räkenskaperna är upprättade enligt stiftselagen och att stiftelsen skötts i enlighet med dess stadgar och att den interna kontrollen varit betryggande.

Härnösand 2024-03-10

Peter Hasselborg

**Lekmannarevisorerna i
Invest i Härnösand AB
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämmen i Invest i
Härnösand AB
556127-2633
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat Invest i Härnösand AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

— DocuSigned by:

Sven-Arne Staflund
7E6270C690EC46A...
Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

**Lekmannarevisorerna i
Restore i Höga Kusten AB
Härnösands kommun**

2024-04-05

Till årsstämman i Restore i
Höga Kusten AB
559370-7473
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Restore i Höga Kusten AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-04-05

DocuSigned by:

Hans Gustafsson
Hans Gustafsson
Lekmannarevisor

ABBF7514499FD6

**Lekmannarevisorerna i
Skeppet 5&6 AB
Härnösands kommun**

2024-05-06

Till årsstämman i Skeppet 5&6 AB
559417-4525
Till fullmäktige i Härnösands kommun

Granskningsrapport för år 2023

Jag, av fullmäktige i Härnösands kommun utsedd lekmannarevisorer, har granskat Skeppet 5&6 AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämma fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Härnösands kommun 2024-05-06

Sven-Arne Staflund
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SVEN ARNE STAFLUND

Undertecknare

Serienummer: 73b14e7f671ee7[...]115263c77ddd6

IP: 16.171.xxx.xxx

2024-05-07 23:05:18 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signerasdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

§ 112

Dnr 2023-000518 1.1.2.1

Bolagsordning Invest i Härnösand AB - ändring av företagsuppgift

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta
att anta uppdaterad bolagsordning för Invest i Härnösand AB.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har den 18 december 2023 beslutat om ny bolagsordning för Invest i Härnösand AB. Bolagsordningen antogs av bolagsstämman den 28 december 2023 och har därefter skickats till Bolagsverket för registrering.

Bolagsverket har den 24 maj 2024 förelagt bolaget specificera hur kallelse till bolagsstämma ska ske då den befintliga uppgiften ”digitalt” inte är tillräckligt begränsat. Efter dialog med Bolagsverket är bolagsordningen nu uppdaterad i denna del genom att ”digitalt” ändrats till: ”via e-post” under § 11.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Aktiebolagslagen reglerar inte godkända kallelsen sätt närmare än att det ska ske på det sätt som anges i bolagsordningen (7. kap 23 § aktiebolagslagen 2005:551). I kommunala bolag beslutas bolagsordningen dels av kommunfullmäktige dels av bolagsstyrelsen varför även mindre ändringar behöver gå igenom hela beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförfatningens tjänsteskrivelse 2024-05-28

Föreläggande från Bolagsverket

Bolagsordning Invest i Härnösand med ändring

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-12-18 § 181

Protokoll fört vid extrabolagsstämma Invest i Härnösand AB 2023-12-28

Kommunfullmäktige

Bolagsordning Invest i Härnösand AB – uppdatering av företagsuppgift

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförfatningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta
att anta uppdaterad bolagsordning för Invest i Härnösand AB.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige har den 18 december 2023 beslutat om ny bolagsordning för Invest i Härnösand AB. Bolagsordningen antogs av bolagsstämman den 28 december 2023 och har därefter skickats till Bolagsverket för registrering.

Bolagsverket har den 24 maj 2024 förelagt bolaget specificera hur kallelsen till bolagsstämma ska ske då den befintliga uppgiften ”digitalt” inte är tillräckligt begränsat. Efter dialog med Bolagsverket är bolagsordningen nu uppdaterad i denna del genom att ”digitalt” ändrats till: ”via e-post” under § 11.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Aktiebolagslagen reglerar inte godkända kallelsen närmare än att det ska ske på det sätt som anges i bolagsordningen (7. kap 23 § aktiebolagslagen 2005:551). I kommunala bolag beslutas bolagsordningen dels av kommunfullmäktige dels av bolagsstyrelsen varför även mindre ändringar behöver gå igenom hela beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Föreläggande från Bolagsverket

Bolagsordning Invest i Härnösand med ändring

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-12-18 § 181

Protokoll fört vid extrabolagsstämma Invest i Härnösand AB 2023-12-28

Petra Werner
Chef kansliheden

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Uno Jonsson

Företagsnamn:	Invest i Härnösand Aktiebolag, 556127-2633
Ärende:	Ändring av företagsuppgift
Ärendenummer:	251926/2024
Ärendet kom in:	2024-05-07
Svaret ska ha kommit in:	2024-06-14
Handläggare:	Lotta Burefjord, 060-184582

Vi behöver fler uppgifter för att kunna behandla ärendet

Skicka in en bolagsordning

- § 11 Kallelse till Bolagsstämma

Att kalla digitalt är inget godkänt sätt att kalla till bolagsstämma. Du kan exempelvis skriva: Kallelse ska ske med e-post eller Kallelse sker på bolagets webbplats.

Skicka in en kopia av den nya bolagsordningen. Du kan mejla den till svar@bolagsverket.se.

Gör så här

Logga in på [verksamt.se](#) för att skicka in uppgifterna senast 14 juni 2024. I vissa fall kan du behöva skicka in handlingar med post - skriv då ärendenumret.

Vi tar normalt hand om uppgifterna inom tre arbetsdagar. På bolagsverket.se kan [du se hur det går med ditt ärende](#). Där kan du också se våra [aktuella handläggningstider](#).

Vad händer om du inte svarar på föreläggandet?

Om du inte svarar i tid, eller om du inte skickar in de uppgifter vi begärt, kan vi komma att skriva av ärendet helt eller delvis. Det innebär att vi avslutar ärendet utan att prova hela eller delar av din anmälan eller ansökan.

Bolagsordning

§ 1 Firma

Bolagets firma är Invest i Härnösand AB.

§ 2 Säte

Styrelsen har sitt säte i Härnösands kommun.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget ska arbeta med utveckling av fastigheter.

Bolaget ska äga och förvalta egna fastigheter och bolag både på kort och lång sikt.

Bolaget ska stötta kommunens arbete inom tillväxtområdet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska skapa förutsättningar för tillväxt genom att utveckla områden för besöksnäring, industrimark, bostäder och handel i Härnösand.

Bolaget ska äga, förvalta och utveckla samt förvärva och avyttra fastigheter och bolag.

Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga villkor men med iaktagande av de kommunalrättsliga principerna som framgår av Kommunallagens (2017:725) andra kapitel.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Härnösands kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Härnösands kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 100 000 kr och högst 400 000 kr.

§ 7 Antal aktier

Antal aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst 3 och högst 4 ledamöter med 2 suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor.

För revisorn får av bolagsstämman en revisorssuppleant utses. Revisorernas och

suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisors-valet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Härnösands kommun utse två lekmannarevisorer med två suppleanter.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske **digitalt via e-post** till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämma.

§ 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller två justeringsmän
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
8. Beslut om
  - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisorer och revisorssuppleant samt lekmannarevisor och personliga suppleanter
11. Anmälan av ordförande, vice ordförande, övriga styrelseledamöter och suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Härnösands kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet så länge hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Härnösands kommun.

Bolagsordning

§ 1 Firma

Bolagets firma är Invest i Härnösand AB.

§ 2 Säte

Styrelsen har sitt säte i Härnösands kommun.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget ska arbeta med utveckling av fastigheter.

Bolaget ska äga och förvalta egna fastigheter och bolag både på kort och lång sikt.

Bolaget ska stötta kommunens arbete inom tillväxtområdet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska skapa förutsättningar för tillväxt genom att utveckla områden för besöksnäring, industrimark, bostäder och handel i Härnösand.

Bolaget ska äga, förvalta och utveckla samt förvärva och avyttra fastigheter och bolag.

Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga villkor men med iaktagande av de kommunalrättsliga principerna som framgår av Kommunallagens (2017:725) andra kapitel.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Härnösands kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Härnösands kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 100 000 kr och högst 400 000 kr.

§ 7 Antal aktier

Antal aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst 3 och högst 4 ledamöter med 2 suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor. För revisorn får av bolagsstämman en revisorssuppleant utses. Revisorns och

suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisors-valet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Härnösands kommun utse två lekmannarevisorer med två suppleanter.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske digitalt till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämma.

§ 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller två justeringsmän
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
8. Beslut om
  - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisorer och revisorssuppleant samt lekmannarevisor och personliga suppleanter
11. Anmälan av ordförande, vice ordförande, övriga styrelseledamöter och suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Härnösands kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet så länge hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Härnösands kommun.

§ 181

Dnr 2023-000518 1.1.2.1

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta reviderad bolagsordning för Invest i Härnösand AB.

Bakgrund

Ärendet avser revidering och uppdatering av bolagsordning för kommunens helägda bolag Invest i Härnösand AB. Den tidigare bolagsordningens beskrivningar under verksamhetsföremål och kommunalt ändamål behöver förtydligas för att svara upp till kommunallagens krav om definiering av bolagets syfte och verksamhet. Invest i Härnösand AB har i den uppdaterade bolagsordningen fått ett tydligare syfte med mer preciserade verksamhetområden. En tydlig bolagsordning underlättar även den obligatoriska årliga uppföljningen av kommunala bolagens verksamhet.

Socialt perspektiv

Ärendet avser endast formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bolagsordningen är det viktigaste och mest grundläggande dokumentet för ett aktiebolag då den anger ramarna för bolagets verksamhet. Detaljer därtill anges i ägardirektiven som kan variera utifrån omständigheter och samhällsförutsättningar och styra bolagets verksamhet utifrån gällande politik. Till skillnad från ägardirektiv som uppdateras varje mandatperiod ska bolagsordningen vara ett mer långsiktigt dokument.

Kommunala aktiebolag är skyldiga att följa både aktiebolagslagens och kommunallagens bestämmelser och krav på bolagsordningens innehåll finns i båda dessa. Hos Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) finns stöd och mallar för upprättande av bolagsordning i kommunala bolag.

Ärendet har ingen ekonomisk anknytning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2023-11-28 § 213

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-11-14

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

**Protokoll fört vid extra bolagsstämma med Invest i Härnösand AB
(org.nr 556127-2633) 28 december 2023.**

Stämman ägde rum per capsulam

Närvarande:

Göran Norlander

Aktieägarna: *Härnösands kommun genom*
Göran Norlander

Antal aktier:

1 000

Samtliga aktier var sålunda representerade vid stämman.

Övriga: Andreas Sjölander
Uno Jonsson

- § 1   Stämmans öppnande**
Stämman hålls per capsulam.
- § 2   Val av ordförande och sekreterare vid stämman**
Stämman valde Andreas Sjölander till ordförande.
Stämman valde Uno Jonsson till sekreterare.
- § 3   Godkännande av dagordning**
Stämman beslutade att godkänna föreslagen dagordning.
- § 4   Upprättande och godkännande av röstlängd**
Förestående förteckning över närvarande delägare upprättades och godkändes samt att förteckningen även ska gälla röstlängd. Samtliga aktier representerades vid stämman.
- § 5   Val av justeringsledamot**
Protokollet justeras av ägarrepresentanten.
- § 6   Prövning om stämman har blivit behörigen sammankallad**
Kallelse till stämman har gjorts på tillbörligt sätt.
- § 7   Bolagsordning**
Härnösands kommuns kommunfullmäktige fattade 2023-12-18 beslut om ny bolagsordning för INVEST i Härnösand AB
- Beslut:**
Stämman beslutar att anta den av kommunfullmäktige i Härnösands kommun beslutade bolagsordning.
- Inga övriga ärenden.
- § 8   Stämman avslutas**
Stämman förklarades avslutad

Vid protokollet:

Uno Jonsson

Justeras:

Göran Norlander
Ägarrepresentant

Andreas Sjölander
Ordförande i Invest i Härnösand AB

Sidan 2 av 2

Bolagsordning

§ 1 Firma

Bolagets firma är Invest i Härnösand AB.

§ 2 Säte

Styrelsen har sitt säte i Härnösands kommun.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget ska arbeta med utveckling av fastigheter.

Bolaget ska äga och förvalta egna fastigheter och bolag både på kort och lång sikt.

Bolaget ska stötta kommunens arbete inom tillväxtområdet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska skapa förutsättningar för tillväxt genom att utveckla områden för besöksnäring, industrimark, bostäder och handel i Härnösand.

Bolaget ska äga, förvalta och utveckla samt förvärva och avyttra fastigheter och bolag.

Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga villkor men med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna som framgår av Kommunallagens (2017:725) andra kapitel.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Härnösands kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Härnösands kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 100 000 kr och högst 400 000 kr.

§ 7 Antal aktier

Antal aktier ska vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst 3 och högst 4 ledamöter med 2 suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor. För revisorn får av bolagsstämman en revisorssuppleant utses. Revisor och

suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisors-valet.

§ 10 Lekmannarevisor

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall kommunfullmäktige i Härnösands kommun utse två lekmannarevisorer med två suppleanter.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske digitalt till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämma.

§ 12 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av en eller två justeringsmän
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
8. Beslut om
  - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisorer och revisorssuppleant samt lekmannarevisor och personliga suppleanter
11. Anmälan av ordförande, vice ordförande, övriga styrelseledamöter och suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Härnösands kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet så länge hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige
i Härnösands kommun.

Kommunfullmäktige

§ 181

Dnr 2023-000518 1.1.2.1

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta reviderad bolagsordning för Invest i Härnösand AB.

Bakgrund

Ärendet avser revidering och uppdatering av bolagsordning för kommunens helägda bolag Invest i Härnösand AB. Den tidigare bolagsordningens beskrivningar under verksamhetsföremål och kommunalt ändamål behöver förtydligas för att svara upp till kommunallagens krav om definiering av bolagets syfte och verksamhet. Invest i Härnösand AB har i den uppdaterade bolagsordningen fått ett tydligare syfte med mer preciserade verksamhetområden. En tydlig bolagsordning underlättar även den obligatoriska årliga uppföljningen av kommunala bolagens verksamhet.

Socialt perspektiv

Ärendet avser endast formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bolagsordningen är det viktigaste och mest grundläggande dokumentet för ett aktiebolag då den anger ramarna för bolagets verksamhet. Detaljer därtill anges i ägardirektiven som kan variera utifrån omständigheter och samhällsförutsättningar och styra bolagets verksamhet utifrån gällande politik. Till skillnad från ägardirektiv som uppdateras varje mandatperiod ska bolagsordningen vara ett mer långsiktigt dokument.

Kommunala aktiebolag är skyldiga att följa både aktiebolagslagens och kommunallagens bestämmelser och krav på bolagsordningens innehåll finns i båda dessa. Hos Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) finns stöd och mallar för upprättande av bolagsordning i kommunala bolag.

Ärendet har ingen ekonomisk anknytning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2023-11-28 § 213

Justerandes sign

--	--	--

Utdragsbestyrkande

--

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-11-14

Bolagsordning Invest i Härnösand AB

_____

Justerandes sign

Transaktion 09222115557510104756

Utdragsbestyrkande

Signerat GN, AS

_____

Verifikat

Transaktion 09222115557510104756

Dokument

Protokoll fört vid extra bolagsstämma med Invest i
Härnösand AB 2023-12-28
Huvuddokument
7 sidor
Startades 2024-02-06 13:27:55 CET (+0100) av HR
Funktion (HF)
Färdigställt 2024-02-11 09:42:57 CET (+0100)

Initierare

HR Funktion (HF)
Härnösand Energi och Miljö AB
Org. nr 556526-3745
hrfunktion@hemab.se

Signerare

Göran Norlander (GN)
goran.norlander@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenska BankID var
"GÖRAN NORLANDER"
Signerade 2024-02-11 09:42:57 CET (+0100)

Andreas Sjölander (AS)
andreas.sjolander@harnosand.se

Namnet som returnerades från svenska BankID var
"ANDREAS SJÖLANDER"
Signerade 2024-02-06 14:09:54 CET (+0100)

Detta verifikat är utfärdat av Scrite. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrite. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivas ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrite. För en bekvämlighet tillhandahåller Scrite även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrite.com/verify>

§ 113

Dnr 2024-000268 1.1.2.1

Begäran om godkännande av investering i nya bostadshus

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Härnösandshus investering i två nya bostadshus i Torsvik på drygt 100 mnkr.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Ingemar Ljunggren (M) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Bakgrund

Härnösandshus har i enlighet med gällande ägardirektiv inkommit med en begäran om att kommunfullmäktige ska godkänna bolagets planerade investering som överstiger 40 mnkr. Investeringskalkylen uppgår till totalt 99,7 mnkr och avser bygge av två nya femvåningshus i Torsvik. Projektet rymmer befintlig borgensutrymme, följer befintlig detaljplan och ligger i linje med tillväxtstrategin. Projektet grundas på kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till Härnösandshus i årsplan 2024 om att intensifiera arbetet med nybyggnation av flerfamiljshus i Härnösand för att möta de behov som kommer uppstå i samband med de förväntade stora etableringarna.

Socialt perspektiv

Ett steg i arbetet mot målet om höjt invånarantal i kommunen är att bygga nya bostäder. De föreslagna husen ligger på gångavstånd till såväl centrum som resecentrum och i närhet av vatten. Att Härnösandshus redan 2019 fått godkänt för ny detaljplan på området indikerar att projektet ingår i en långsiktig plan och att placeringen av bostäder på det aktuella området är väl övervägt.

Ekologiskt perspektiv

Projektet bidrar till kommunens miljö mål om fossilfri ekonomi genom bland annat installation av solceller på de färdiga husen. Bostäderna planeras även ha bra energiprestanda och energianvändningen beräknas fylla Boverkets

krav med marginal. Konceptet nyckelfärdigt betyder relativt snabbt uppförande vilket innebär mindre belastning på omgivningen.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Investeringen bedöms påverka bolagets soliditet negativt då det bedömda marknadsvärdet förväntas understiga produktionskostnaden och ett nedskrivningsbehov då finns beräknat till ca 28 mnkr år 1.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-22

Styrelsemötesprotokoll Härnösandshus 2024-05-27

Begäran om godkännande av investering i nya bostadshus Torsvik 1

Kommunstyrelsen

Hemställan från Härnösandshus om godkännande av investering i nya flerfamiljshus i Torsvik

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförfatningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Härnösandshus investering i två nya bostadshus i Torsvik på drygt 100 mnkr.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Härnösandshus har i enlighet med gällande ägardirektiv inkommit med en begäran om att kommunfullmäktige ska godkänna bolagets planerade investering som överstiger 40 mnkr. Investeringskalkylen uppgår till totalt 99,7 mnkr och avser bygge av två nya femvåningshus i Torsvik. Projektet rymmer inom befintligt borgensutrymme, följer befintlig detaljplan och ligger i linje med tillväxtstrategin. Projektet grundas på kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till Härnösandshus i årsplan 2024 om att intensifiera arbetet med nybyggnation av flerfamiljshus i Härnösand för att möta de behov som kommer uppstå i samband med de förväntade stora etableringarna.

Socialt perspektiv

Ett steg i arbetet mot målet om höjt invånarantal i kommunen är att bygga nya bostäder. De föreslagna husen ligger på gångavstånd till såväl centrum som resecentrum och i närhet av vatten. Att Härnösandshus redan 2019 fått godkänt för ny detaljplan på området indikerar att projektet ingår i en långsiktig plan och att placeringen av bostäder på det aktuella området är väl övervägt.

Ekologiskt perspektiv

Projektet bidrar till kommunens miljömål om fossilfri ekonomi genom bland annat installation av solceller på de färdiga husen. Bostäderna planeras även ha bra energiprestanda och energianvändningen beräknas fylla Boverkets krav med marginal. Konceptet nyckelfärdigt betyder relativt snabbt uppförande vilket innebär mindre belastning på omgivningen.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Investeringen bedöms påverka bolagets soliditet negativt då det bedömda marknadsvärdet förväntas understiga produktionskostnaden och ett nedskrivningsbehov då finns beräknat till ca 28 mnkr år 1.

Beslutsunderlag

Styrelsemötesprotokoll Härnösandshus 2024-05-27

Begäran om godkännande av investering i nya bostadshus Torsvik 1

Anna Bostedt

Lars Liljedahl

Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Kommundirektör

2024-05-27

Härnösands kommun
Kommunstyrelsen

Begäran om godkännande av investering i nya bostadshus

Bakgrund

Förberedelserna pågår inför etableringen av en batteridelsfabrik med 1 900 anställda i Torsboda, 20 minuter söder om Härnösand.

Planeringen inom Härnösands kommun är i full gång för att möjliggöra den expansion som etableringen medför och göra det möjligt att nå målet i Tillväxtstrategin om 27 500 invånare till 2030.

För att möjliggöra detta krävs nya bostäder. Härnösands kommun har i sin årsplan för 2024 angivit att ”Härnösandshus ges ett särskilt uppdrag att intensifiera arbetet med nybyggnation av flerfamiljshus i Härnösand för att möta de behov som kommer att uppstå i samband med de stora etableringarna.” Härnösandshus planerar mot bakgrund av detta att bygga nya bostäder på Torsviksområdet.

Torsviksområdet har länge varit ett område där det från bolagets sida varit intressant att bygga nya bostäder. En ändring av den tidigare detaljplanen har genomförts och den nya detaljplanen vann laga kraft i slutet av 2019.

Nya bostadshus

Härnösandshus har för avsikt att låta uppföra två femvåningshus med sammanlagt 38 lägenheter i enlighet med den ändrade detaljplanen på Torsviksområdet.

Detaljplanen föreskriver att byggnadshöjden maximalt får vara 16 m vilket motsvarar fem våningar. Byggnaderna ska ha en s.k. ”tyst sida” för att hantera bullret från trafiken på Nybrogatan samt en avskärmad innegård. Byggnaderna ska vidare enligt detaljplanen ha ett förhöjt bjälklag i bottenvåningen, en markerad sockelvåning och en fasad i puts eller tegel. Detaljplanen föreskriver också ett lokalt omhändertagande av dagvatten.

Bolaget har för avsikt att utnyttja det ramavtal som Sveriges Allmännytta genomfört för sina medlemsföretag. Ett nyckelfärdigt lamellhus med hög förvaltningskvalitet och bra energiprestanda. Byggnadernas energianvändning beräknas till 51 kWh/m² vilket är betydligt lägre än Boverkets krav på 75 kWh/m².

Beräknad investeringskostnad

Investeringskalkylen är baserad på två femvåningshus med sammanlagt 38 lägenheter, 19 st. i vardera byggnaden. Den sammanlagda boarea uppgår till 2 409 m² och den totala bruttoarean uppgår till 2 608 m².

I produktionskalkylen har hänsyn tagits till att det krävs pålning vid grundläggning av byggnaderna. I samband med framtagandet av detaljplanen beräknades att pålning behöver ske ner till ca 9-10 meter. Vidare har det i produktionskalkylen även tagits hänsyn till att marken behöver saneras, att huset ska ha en förhöjd bottenvåning, att det ska vara möjligt att gå igenom huset till baksidan samt att samt att lägenheterna utrustas med inglasade balkonger och att det monteras solceller på taket.

Den totala produktionskostnaden beräknas till 99 741 000 kr inklusive moms.

Med en i kalkylen genomsnittlig hyra per kvadratmeter på 1 750 kr bedöms driftnettott uppgå till 3 627 000 kr det första året och marknadsvärdet beräknas till 72,0 mkr. Eftersom det bedömda marknadsvärdet understiger produktionskostnaden föreligger ett nedskrivningsbehov på ca 27,7 mkr år 1.

Efter genomförd investering och med en nedskrivning på 27,7 mkr minskar bolagets soliditet, allt annat lika, med 6,2 procent.

Vid beslut om investering/förvärv överstigande 40 miljoner kronor eller där utökad kommunal borgen behövs krävs ett godkännande av Kommunfullmäktige i Härnösand för att Härnösandshus ska få genomföra investeringen. Detta framgår av de ägardirektiv som gäller för bolaget.

Produktionskostnaden överstiger de 40 mkr som föreskrivits i ägardirektivet varför ett godkännande till investeringen krävs av kommunfullmäktige. Någon ytterligare kommunal borgen bedöms inte vara nödvändig då investeringskostnaden ryms inom befintligt borgensutrymme.

Tidplan

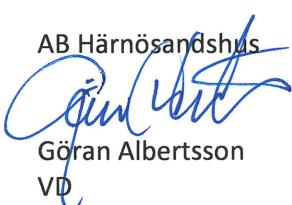
Efter beställning är leveranstiden för aktuell hustyp ca 6 månader. Därutöver tillkommer arbete med grundläggning och andra markarbeten.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige föreslås besluta

att godkänna Härnösandshus planerade investering i nya bostadshus på Torsvik.

AB Härnösandshus

Göran Albertsson
VD

Datum: 2024-05-27

Paragraf 19-25

Plats och tid:

AB Härnösandshus konferensrum "Valsen" kl. 9.00 – 10.00

Närvarande ledamöter:

Monika Lindberg
Roland Stenberg
Mats Höglund
Karin Hermans
Lars-Gunnar Hultin
Göran Sjögren

Närvarande ersättare:

Catrine Rehnström
Brendan McCarthy

Ej närvarande:

Johan Högel
Sofia Henriksson
Lena Drejare
André Viberg

Josephine Jonsson
Ingemar Wiklund

representant för Unionen
representant för Fastighets

Övriga deltagande:

Göran Albertsson, VD
Clemens Bränström
Jörgen Sjölund
Christina Viklund
Patrik Höglund

Utsedd justerare

Mats Höglund

Underskrifter

Sekreterare

Ordförande

Justerare

Open Work
Business
Skills & Pay Line

§ 19 Mötets öppnande
Ordförande Monika Lindberg öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 20 Val av justerare
Mats Höglund utsågs att justera dagens protokoll.

§ 21 Godkännande av dagordning
Dagordningen lästes upp och godkändes.

§ 22 Föregående protokoll
Föregående protokoll nr 2 2024 behandlades och lades till handlingarna.

§ 23 Fastighetsförändringar
Nya bostäder på Torsvik I
Se underlag med förklarande text enligt bilaga till kallelsen.

Styrelsen beslutade

- att uppdra till vd att skriva fram ett ärende till Kommunfullmäktige i Härnösand,
- att under förutsättning av ett godkännande i Kommunfullmäktige i Härnösand genomföra investeringen i nya bostäder på fastigheten Torsvik 1,
- att uppdra till vd att avropa lamellhuset från JSB som har den kortaste leveranstiden, samt
- att uppdra till vd att under 2024 och/eller 2025, för företagets räkning, nyupplåna, d.v.s. öka företagets skulder under nämnda period med maximalt 100 mkr för investering i nya bostadshus på Torsvik.

§ 24 Övriga frågor
För dagen inga övriga frågor.

§ 25 Avslutning
Ordförande tackade alla närvarande och avslutade mötet.

Justeringslista

Johan Högel
Roland Stenberg
Mats Höglund
Karin Hermans
Lars-Gunnar Hultin
Göran Sjögren

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 75

Dnr 2024-000285 1.1.1.1

Motion - Avveckla arbetslivsnämnden

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta
att överlämna Motion – Avveckla arbetslivsnämnden till kommunstyrelsen
för beredning.

Beslutsunderlag

Motion – Avveckla arbetslivsnämnden, 2024-05-27

MOTION Avveckla arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens verksamhetsplan för 2024 budgeterar 1,1 miljon kronor i kostnader för nämnden och 13,7 miljoner kronor för förvaltningsledning. En uppräkning med totalt 2,7 miljoner kronor jämfört föregående år. Under april 2024 meddelades att arbetslivsförvaltningen läggs ned och arbetsuppgifterna kommer att fördelas mellan skolnämnden och socialnämnden. Samtidigt meddelar arbetslivsnämndens ordförande att nämnden kommer att kvarstå, utan egen förvaltning. Detta i tider när både skolnämnden och socialnämnden är hårt belastade och dras med stora underskott och det politiska ledarskapet måste vara tydligt – inte delat.

Med socialnämndens och skolnämndens övertagande av arbetsuppgifter finns en besparingspotential i den nuvarande förvaltningsledningen på arbetslivsförvaltningen och en alldeles uppenbar besparingspotential för politikers arvoden. Överflytten av arbetsuppgifter måste naturligtvis ske ansvarsfullt men därefter kan medel användas till kärnverksamheterna i skolnämnden och socialnämnden.

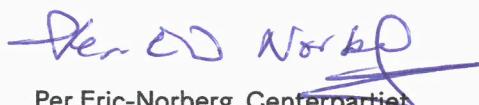
Härnösands barn, arbetssökande och äldre förtjänar maximal utväxling på skattebetalarnas pengar, inte bevarande av en nämnd utan förvaltning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att i samband med avvecklingen av arbetslivsförvaltningen också avveckla arbetslivsnämnden
- Att utreda effektiviseringar i samband med sammanslagning av förvaltningar, samt
- Att besparingar till följd av detta tilldelas skolnämnden och socialnämnden

Johan Wester, Centerpartiet

Per Eric-Norberg, Centerpartiet

Christina Lindberg, Centerpartiet

Maria Norberg, Centerpartiet

Centerpartiet Härnösand

Brunnshusgatan 6 A
871 31 Härnösand
centerpartiet.se/harnosand

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 76

Dnr 2024-000284 1.1.1.1

Motion - Uppföljning av bifallna motioner

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta
**att överlämna Motion – Uppföljning av bifallna motioner till
kommunstyrelsen för beredning.**

Beslutsunderlag

Motion – Uppföljning av bifallna motioner, 2024-05-27

Motion

Uppföljning av bifallna motioner

Bakgrund

Kommunallagen reglerar att motioner bör beredas så att Kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen lämnats in enligt 5:33 §.

De motioner som inte har beretts färdigt inom ett år ska Kommunstyrelsen redovisa till Kommunfullmäktige, vilket sker i oktober enligt *Arbetsordning för kommunfullmäktige*.

I dag finns inga rutiner för hur Kommunstyrelsen ska bevaka att Kommunfullmäktiges beslut verkställs och att dessa återrapporteras till Kommunfullmäktige.

De bör vara rimligt att vid samma tillfälle som motioner som inte har beretts ge en redovisning av bifallna motioner som flertalet kommuner gör. Att årligen redovisa motioner som bifallits helt eller på annat sätt behandlas positivt är ett sätt att kontrollera verkställigheten av politiska beslut.

Redovisningen kan innehålla om beslutet verkställts, delvis verkställts eller inte verkställts och en beskrivning av orsak till att beslutet inte verkställts.

Med anledning av ovanstående föreslås att kommunen kompletterar sin *Arbetsordning för kommunfullmäktige* med rutiner för uppföljning av bifallna motioner.

. Jag vill därför föreslå kommunfullmäktige att

- Kommunstyrelsen årligen för Kommunfullmäktige redovisa om, när och på vilket sätt motioner har verkställts som bifallits helt eller på annat sätt behandlats positivt under året

Christina Lindberg (C)

2024-05-26

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 77

Dnr 2024-000283 1.1.1.1

Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att överlämna Motion – Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Motion – Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter, 2024-05-27

Motion till Härnösands Kommunfullmäktige 2024-05-27

Krav på utdrag ur belastningsregistret inom Socialförvaltningens verksamheter.

Sveriges Radio uppmärksammade nyligen hur personer med kriminell bakgrund fått arbeta kvar inom hemtjänsten i Härnösands kommun trots upprepad brottslighet så som misshandel och narkotikabrott.

Sverigedemokraterna anser att det är oacceptabelt att personer dömda för brott mot person så som våldsbrott, sexualbrott, brott mot barn eller annan brottslighet som av kommunen kan anses vara problematisk för tjänsten skall enligt oss Sverigedemokrater inte arbeta inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Personal inom Socialförvaltningens verksamheter kommer likt personalen inom Skolförvaltningens verksamheter i nära kontakt med mycket känsliga och utsatta personer, sådant nära arbete med särskilt sårbara grupper kräver att arbetsgivaren alltid gör sitt yttersta för att skydda de personer vilka de är menade att hjälpa.

Omsorgstagare, såväl vuxna som barn inom Härnösands vård- och omsorgsverksamheter skall kunna känna trygghet då de köper och nyttjar kommunens tjänster. Någon som exempelvis öppnar upp sitt hem för hjälp med städning eller behöver hjälp med dusch, matning och medicinering befinner sig per automatik i ett känsligt, exponerat och utsatt läge. Det är då av yttersta vikt att omsorgstagaren känner sig trygg och bekväm med kommunens personal. I dagsläget är det dock fullt möjligt att bli anställd för att utföra arbetsuppgifter som duschning, tappning, medicinering med mera även om kommunen känner till att sökande tidigare är dömd för exempelvis narkotikabrott eller misshandel. Ett sådant ställningstagande från Härnösands kommun kan i längden skada förtroendet för verksamheten och dess anställda, samt att det för omsorgstagaren och dess anhöriga kan det leda till stor oro och otrygghet i det egna hemmet.

Enligt statistik från Brotsförebyggande rådet (Brå) återfaller 40 % i brottslighet inom 3 år, att då låta dömda personer arbeta med särskilt sårbara grupper inom Kommunens verksamheter är inte acceptabelt anser vi Sverigedemokrater. Vi har också svårt att se hur det är att verka brotsförebyggande när kommunen låter personer dömda för exempelvis upprepad narkotikabrottslighet arbeta med eller i närheten av narkotikaklassade preparat.

För att främja tillit, skapa trygghet och förtroende och samtidigt verka brotsförebyggande så kan Härnösands kommun kräva utdrag ur belastningsregistret innan anställning. Redan idag krävs att intyg från belastningsregistret lämnas in till kommunen innan anställning inom skolans verksamheter, vi ser därför inga hinder med att införa samma förfarande gällande utdrag ur belastningsregistret innan anställning inom Socialförvaltningens verksamheter.

Det är ingen rättighet att få anställning inom Socialförvaltningens verksamheter, speciellt inte när belastningsregistret påvisar kriminell beteende.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

Att: utdrag ur belastningsregistret skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun innan anställning inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Att: utdrag ur belastningsregistret löpande men med en intervall av maximalt två år, skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun från alla anställda av eller på uppdrag av Härnösands kommuns Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Att: brott mot person, våldsbrott, sexualbrott, brott mot barn eller annan särskilt utsatt grupp, narkotikabrott eller annan brottslighet som av kommunen kan anses vara problematisk för tjänsten utan undantag skall utesluta anställning eller leda till uppsägning inom Socialförvaltningen i Härnösands kommun.

För Sverigedemokraterna Härnösand

2024-05-27

Charlotte Bystedt
Kenneth Lunneborg
Goran Sjögren
Glenn Sehlin
Monika Israelsson
Ulrika Jonsson

INTERPELLATION

Införande av miljöledningssystem

Miljöledningssystem innebär ett systematiskt och kontinuerligt förbättringsarbete och är ett stöd i att fokusera på rätt saker i planering, genomförande, uppföljning och förbättring avseende miljöarbete. Grunden både den internationella och den europeiska standarden är livscykelanalys, kvantifiering av utsläpp och miljöpåverkan, klimatanpassning och kommunikation. Härnösands kommun har som mål att vara en modig miljökommun som präglas av hållbarhet och gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan.

I Härnösand Klimat- och energiplan, som antogs av kommunfullmäktige 2017-01-30, framgår att kommunen ska införa ett miljöledningssystem och processägare är kommunstyrelsen. Något miljöledningssystem för Härnösands kommun finns dock fortfarande inte. I Klimat- och energiplanen framgår att införande av miljöledningssystem ska ske löpande [sic!] vilket rimligen kan tolkas som att det borde ha påbörjats redan 2017.

Det går att välja att certifiera sig enligt den internationella standarden ISO 14001 eller den europeiska EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) som är något mer omfattande och ställer större krav på öppenhet. En certifiering innebär en oberoende granskning och garant för att kommunen följer vald standard. I Sverige är det enbart Östersunds kommun som har valt att certifiera enligt den mer ambitiösa EMAS men flera kommuner är certifierade enligt ISO 14001, bland annat Vallentuna, Kalmar och Uddevalla.

Mot bakgrund av detta vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens vice ordförande:

- När kommer arbetet med att införa ett miljöledningssystem för Härnösands kommun att påbörjas och när kan vi förvänta oss att det är klart?
- Avser kommunstyrelsens vice ordförande att verka för en certifiering enligt ISO 14001-standarden eller EMAS?

Johan Wester, Centerpartiet

Centerpartiet Härnösand

Avsägelser 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja avsägelse från Ester Sundin Hemström (M) som ledamot i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Avsägelser från Ester Sundin Hemström (M), 2024-06-05

Valären den 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att välja xx som ledamot i Skeppet 5&6 AB efter Eva-Clara Viklund (M),

att välja xx som ledamot i Invest Härnösand AB styrelse efter Eva-Clara Viklund (M),

att välja xx som ledamot i Restore i Höga Kusten AB styrelse efter Eva-Clara Viklund (M),

att välja Lillemor Andersson (C) som revisor efter Lars Norberg (C), samt

att välja Lillemor Andersson (C) som vice ordförande i revision.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta
att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Bakgrund

Ärenden som gått för kännedom till fullmäktige på dagens sammanträde:

- Revisionsberättelse Höga Kusten Destinationsutveckling AB 2023
- Årsredovisning Höga Kusten Destinationsutveckling AB 2023
- Årsberättelse Technichus 2023
- Protokollsutdrag socialnämnden, 2024-05-30 § 57 - Ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2024

§ 57

Dnr 2023-000186 1.1.3.1

Ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut första kvartalet 2024,
samt

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom.

Bakgrund

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 16 kap. 6 f-g §§ socialtjänstlagen, SoL, och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts.

Rapportering ska ske även om inte finns några ej verkställda beslut.

Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut fram till att beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

- Ett beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt.
- Ärenden som har avslutats av annan anledning.

Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflyttit från dagen för respektive beslut.

§ 57, Forts.

Socialnämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering skall ske en gång per kvartal.

Biständsenheten har följande att rapportera:

Denna period finns det 14 ej verkställda gynnande beslut att rapportera. Två beslut om kontaktperson LSS, ett beslut om ledsagarservice LSS, ett beslut om korttidsvistelse LSS, åtta beslut om Bostad med särskild service - gruppbostad LSS samt två beslut om avlösarservice LSS.

Barn- och familjeenheten har följande att rapportera:

Denna period finns det tre ej verkställda gynnande beslut att rapportera

Ett beslut om bistånd om kontaktfamilj, ett beslut om bistånd om Intensiv hemmabaserad behandling IHF insats och ett beslut om bistånd om kontaktperson.

Ekonomi- och vuxenenheten har inget att rapportera.

Socialt perspektiv

Socialt perspektiv är att personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen eller insats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade gäller omedelbart. Det innebär att beslut om bistånd eller insats också ska verkställas direkt.

Ekologiskt perspektiv

Inget direkt ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ekonomiskt perspektiv är att konsekvenser i form av vite kan ske. Juridiskt perspektiv är att ytterst stärka rättsäkerheten för den enskilde som har beviljats bistånd.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-05-13.

Socialförvaltningen, Rapport ej verkställda beslut första kvartalet 2024.

Socialförvaltningen

Rapportering av ej verkställda beslut avseende första kvartalet 2024

Biståndsenheten

Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-05-16	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-06-26	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-09-19	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-10-04	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-11-07	Brist på boendeplats, tackat nej en gång.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-12-06	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-12-11	Brist på boendeplats.
Bostad med särskild service, gruppbostad	9 § p. 9 LSS	2023-12-14	Brist på boendeplats.

Korttidsvistelse LSS	9 § p. 6 LSS	2023-04-18	Brist på uppdragstagare. Bor utanför staden.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2023-05-23	Har en matchning. Matchningsmöten har dock avbokats pga. sjukdom.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2023-08-30	Brist på uppdragstagare.
Avlösarservice LSS	9 § p. 5 LSS	2023-12-13	Brist på uppdragstagare.
Avlösarservice LSS	9 § p. 5 LSS	2023-12-19	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2022-07-25	Brukaren svarar ej vid kontakt. Bor utanför staden.

Individ- och familjeomsorg

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Beslut om bistånd om kontaktfamilj.	4 kap 1 § SoL	2023-12-18	Förslag om kontaktfamilj fanns inledningsvis men de sa sedan nej. Handläggarna säker efter ny kontaktfamilj.
Beslut om bistånd om IHF insats.	4 kap 1 § SoL	2023-05-29	Efter utredning beviljades insatsen Intensiv hemmabaserad behandling IHF. Insatsen verkställdes, kartläggning gjordes och i samband med kartläggning bedömdes insatsen inte vara genomförbar. Insatsen avslutas i samråd med vårdnadshavare.
Beslut om bistånd om kontaktperson.	4 kap 1 § SoL	2023-06-27	Verkställde kontaktperson inom 3 månaders perioden. Utredd och utsedd kontaktperson har därefter inte gått att få tag på. Ny kontaktperson utreds.

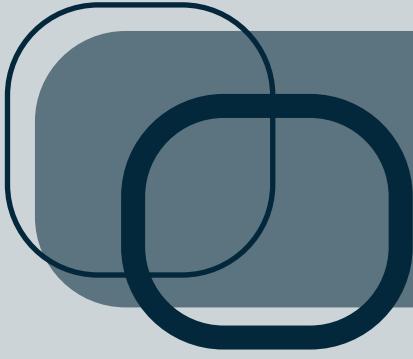
ÅRSBERÄTTELSE

TECHNICHUS

Ett år som bjudit på många
spännande möten och samarbeten

TECHNICHUS

INNEHÅLL

Hälsning från ordförande	1	•	Student Innovation Mid Sweden	29
Technichus styrelse	2	•	Forskarfredag	30
VD har ordet	3	•	Kompetensutveckling - Hållbarhet	31-32
Samverkansgruppen	4	•	Kompetensutveckling - Skolverkets programmering/ matematikdag	33
Technichus personal	5-6	•	Samverkansprojekt - Särskilt begåvade elever	34
Föreningen Svenska Science center	7	•	IKT- nätverk	35-36
Historia	8	•	Innovationshack - för framtidens entreprenörer	37-38
Technichus verksamhet	9-10	•	Skolhackathon	39
Härnösand kommunens målprogram	11	•	Hemab	40
Stadsbidraget skolverket	12	•	Projekt - Gerestabäcken	41-42
Besöksmålet Technichus	13-14	•	Samverkan med biblioteket	43-44
Sommarens aktiviteter	15-16	•	Förstudie - Modern mines	45-46
Kungaparet på besök	17-18	•	Modern mines	47
TechClub	19	•	Sommarlovsentreprenör	48
Satsning på högstadiet	20	•	VR-studion	49-50
Erhållet stipendium	21	•	Utställningsproduktion 2024	51
Tjejerkvällar	22	•	Upptäckarlördag/Barnkalas	52
Skolprogram	23	•	Tillsammanprojektet	53
Matematik	24	•	Statistik	54
Campus	24	•	Årsredovisning	55-64
Dator- och nätwerksteknik	25-26	•	Revisionsberättelse	65-66
Programmering & digitala verktyg, lärarutbildningen MIUN	27	•		
Praktisk teknik	28	•		

EN HÄLSNING FRÅN TECHNICHUS ORDFÖRANDE

"På Technichus förenas nyfikenhet och glädje. Här gör vi upptäckter och lär oss för livet. "

På Technichus förenas nyfikenhet och glädje. Här gör vi upptäckter och lär oss för livet. Här får vi tänka och röra och hela kroppen är med, i stunder och timmar av äventyr.

Technichus har en mycket speciell roll i Härnösands kommun. Vi är väl synliga som ett attraktivt besöksmål i stans centrum. Men vi är också en syregivande kraft i kommunens blodomlopp. Vi står för spetskompetens, framtidsspaning och utveckling, för samverkan över gränser och för nödvändigheten ha kompassen inställd på att göra framtiden begriplig hållbar och efterlängtad. Vår förankring i kommunens verksamheter och utvecklingsambitioner växer sig allt starkare.

Det är inte utan stolthet som vi nu redovisar det år som gått. Vi är tacksamma till vår personal och till Härnösands kommun med alla dess aktörer - enskilda och organisationer - som skapar vårt enastående nätverk. Gemensamt för vi visionen framåt!

Fred Nilsson
Ordförande i styrelsen
för Technichus i Mitt
Sverige AB

TECHNICHUS STYRELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET 2023

TECHNICHUS STYRELSE TILL OCH MED 2023-05-16:

FRED NILSSON

Ordförande

JANET HARLING

1:e vice ordförande

KARIN ANDERSSON

2:e vice ordförande

ULLA BYLUND

Styrelseledamot

LENA JOHANSSON

Ersättare

MATTIAS SJÖLANDER

Ersättare

MATHIAS JOHANSSON

Ersättare

MARCUS CLAESSEN

VD

SOFIA JARL

Arbetstagarrepresentant

TECHNICHUS STYRELSE FRÅN OCH MED 2023-05-16:

FRED NILSSON

Ordförande

EVA GOËS

1:e vice ordförande

TED SUNDIN

2:e vice ordförande

ULLA BYLUND

Styrelseledamot

ANDREAS RÖNNQVIST

Ersättare

ANNIE GROTH

Ersättare

BORISLAV TONINSKI

Ersättare

ANITA ADOLFSSON

Ersättare

MARCUS CLAESSEN

VD

SOFIA JARL

Arbetstagarrepresentant

VD HAR ORDET

**"Tillsammans
är vi starka!"**

Det finns en styrka i begreppet "Tillsammans", och jag återkommer ofta till att det är här som Technichus stora värde återfinns. Inom vår till synes "lilla" organisation arbetar vi strukturerat med omvärldsanalyser, opinion och lobbyarbete för frågor som ligger nära våra verksamheter - för andra. Utöver att vara ett besöksmål har vi under de senaste åren erbjudits och tagit platsen som en stödjande organisation som bidrar till att tydliggöra utvecklingsmöjligheter inom våra ändamålsområden för intressenter inom skolväsendet, näringsliv, civilsamhället och kommunen/regionen.

Den årsberättelse som du har framför dig syftar till att visa på en sammanfattning av aktiviteter som vi genomför på årlig basis, och det är en imponerande sammanfattning om du frågar mig! Varje dag känner jag stolthet över att jag, tillsammans med ett gäng drivna kollegor, får arbeta med komplexa processer och utvecklingsprojekt inom aktuella frågor som har ett högre syfte än enbart att bidra till Technichus verksamheter. Vi är med och utvecklar andra!

Vi ser väldigt mycket fram emot vad 2024 har att erbjuda, och att fortsätta arbetet med de intressenter som vill utveckla och utvecklas tillsammans med oss.

Tillsammans är vi starka!

***Marcus Claesson, VD
Technichus Science center***

SAMVERKANSGRUPPEN

Hos Technichus är personalen den absolut största nyckeln och drivkraften för företagets utveckling och för vilka värden vi genererar. För att bibehålla driv och engagemang är det av största vikt att företaget har en bra arbetsmiljö och god trivsel.

Med anledning av detta har företaget skapat en SAMverkansgrupp som möts under två timmar varje månad för att diskutera frågor som rör utveckling av företagets systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Syftet med gruppen är att stärka det som är bra i företagets arbetsmiljöarbete, samt att tillsammans finna vägar att utveckla det som har potential att bli bättre.

Under 2023 har gruppen bland annat påbörjat en gemensam arbetsmiljöutbildning, genomfört arbetsmiljöundersökningar, personalaktiviteter, skyddsronder, diskuterat uppföljning samt utveckling av årshjul för SAM. Slutligen har gruppen, utifrån resultatet från OSA-enkäten, beslutat om arbetsmiljöteman för 2024 års arbetsplatsträffar.

**Samverkansgruppen
har under 2023 bestått av:**

Sofia Jarl
Huvudskyddsombud,
Sveriges Lärare

Birgitta Fahlgren
Ombud, Vision

Marcus Claesson
VD, Technichus i Mitt Sverige
AB

VI SOM JOBBAR PÅ TECHNICHUS

Marcus Claesson
VD

Anna Samuelsson
Koordinator

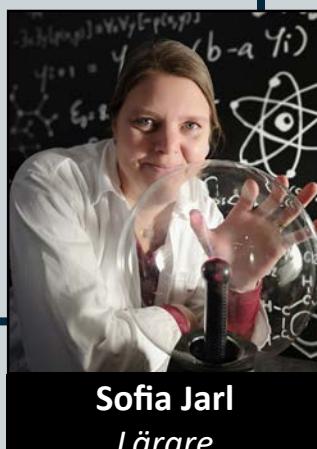
David Gisselman
Processledare

**Annika-Cecilia
Österling**
Projektledare SLE

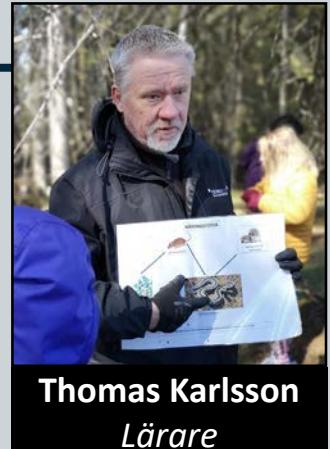
Frida Boström
Lärare

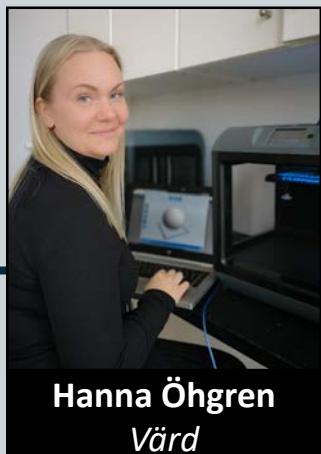
Sofia Jarl
Lärare

Maria Gråhammar
Lärare

Thomas Karlsson
Lärare

Hanna Öhgren
Värd

Matilda Näslund
Värd

Birgitta Fahlgren
Snickare

Linda Grön
Utställningsproducent

Thomas Olsson
Tekniker

TEAMWORK

FÖRENINGEN SVENSKA SCIENCE CENTERS (FSSC)

Technichus är en av 20 medlemmar i Svenska Science centerföreningen, vilket är en branschorganisation som främjar och utvecklar branschens gemensamma intressen. Vi är en samlad resurs inom livslångt lärande, som inspirerar barn, unga och allmänhet till fördjupad kunskap inom naturvetenskap, teknik och matematik samt stärkta förmågor inom entreprenörskap och innovationsutveckling. Genom att inspirera och inkludera fler bidrar vi till en bredare bas för Sveriges kompetensförsörjning. Vi vill ge fler barn, unga och allmänhet, oavsett bakgrund, möjlighet att öka sitt vetenskapliga kapital genom ökad formell och informell kunskap. Föreningen verkar för att:

- Väcka intresse för naturvetenskap, teknik och matematik hos barn, ungdomar och allmänhet.
- Verka för samarbete mellan svenska Science centers.
- Företräda medlemmarna i branschgemensamma frågor.

Svenska Science Centers –
20 science centers
som tillsammans når:
ca 2 miljoner besökare
ca 354 000 elever i
skolprogram från förskola till
gymnasium
ca 24 000 pedagoger i
kompetensutveckling
och 230 av landets 290
kommuner har skolor som
regelbundet kommer på besök

2047, Borlänge,
Balthazar, Skövde
Curiosum, Umeå
Dalénium, Stenstorp,
Exploratoriet, Skellefteå
Fenomenalen, Visby
Fenomenmagasinet, Linköping
Innovatum, Trollhättan
Kreativum, Karlshamn
Science Center Malmö Museer
Molekylverkstan, Stenungsund
Navet, Borås
Technichus, Härnösand
Teknikens Hus, Luleå
Tekniska museet, Stockholm
Tom Tits Experiment, Södertälje
Universeum, Göteborg
Upptech, Jönköping
Vattenhallen, Lund
Visualiseringsscenter C, Norrköping

Science Centers

**Föreningen
Svenska
Science
Centers**

*verkar för att öka det
vetenskapliga kapitalet
hos barn och ungdomar,
varje dag, året runt!*

Styrelsen för SSC har under 2023 bestått av:

Ordförande

Marcus Claesson – VD, Technichus - Härnösand

Ledamot

Lisa Lindgren - VD, Visualiseringscenter C – Norrköping

Ledamot

Peter Skogh – Museidirektör, Tekniska Muséet - Stockholm

Adjungerad

Christine Sundberg Carendi – Generalsekreterare, FSSC - Stockholm

TECHNICHUS HISTORIA

Technichus grundades 1998 och ägs sedan 2013 av Härnösands kommun.

Technichus är ett science center med målet att på ett lustfyllt sätt väcka intresse för naturvetenskap och teknik för barn, ungdomar och vuxna. På 2000 välfylda kvadratmeter, uppdelade på två våningar, blir komplicerad vetenskap enkel och rolig.

Technichus nuvarande miljöer öppnades i maj 2001 och invigdes officiellt av kung Carl XVI Gustaf samma år den 4 oktober. Syftet med verksamheten är att främja Mittsverigeregionens utveckling.

Detta gör vi genom att:

- Visa intressanta fenomen på ett lustfyllt sätt där nyckelorden är interaktivitet, genusperspektiv och estetik.
- Vara ett stöd för alla skolformer när det gäller naturvetenskap, teknik och entreprenörskap.
- Samarbeta med Mittuniversitetet när det gäller lärarutbildning och forskning om lärande.
- Vara en mötesplats för olika grupper av samhällsaktörer som näringsliv, forskare och skola.

SEDA

**19
98**

TECHNICHUS VERKSAMHETER

- Temaaktiviteter för allmänbesökare
- Konferens/kalas
- Interaktiva utställningar
- Upplevelsebaserat lärande

BESÖKSMÅLET

UTBILDNING

- Programverksamhet för skola, förskola och fritidshem
- Fortbildning
- FOU-verksamhet
- Resurscentrum
- Samarbete med akademien

NÄTVERK

- FSSC
- Lärande för hållbar utveckling
- IKT-nätverk
- Teknikcollage

- Meningsfulla fritidsaktiviteter
- 150 barn/år
- Hands on, open ended, open minded
- Innovationsprocesser
- Tematiskt uppbyggda

TECHCLUB

ARENA

- Skolutveckling
- Inspirerande miljöer
- VR-studion
- Ugt entreprenörskap
- Samarbete med akademien

UTVECKLING

- Pedagogiska aktiviteter
- Processledning
- Utställningar
- High-tech
- Quadruple Helix

HÄRNÖSANDS KOMMUNS MÅLPROGRAM

Plats för alla

**Plats för
tillväxt**

**Modig
miljökommun**

**Lokvärdig
utbildning**

**Attraktiv
arbetsgivare**

Från och med 2024 ska även de kommunala bolagen ingå i arbetet med Härnösands kommuns målprogram. Technichus ska bidra inom fem av de antagna områdena, med följande målsättningar:

Plats för alla - Technichus är en arena som stärker utbudet av meningsfulla fritidsaktiviteter samt servicefunktioner för kommunen.

Plats för tillväxt - Technichus är en plats som bidrar till Härnösands attraktivitet, och är ett av de regionalanaven för ungt entreprenörskap/innoverande i regionen.

Modig miljökommun - Technichus är ett miljömedvetet företag som bidrar till att utbilda nästa generations klimatsmarta medborgare.

Likvärdig Utbildning - Technichus fungerar som ett utbildnings-/undervisningskomplement till Härnösands skolformer genom upplevelsebaserade lärmiljöer, kompetensutveckling, FoU- samt programverksamhet.

Attraktiv arbetsgivare - Technichus är en uppskattad arbetsgivare bland anställda med en organisation där personal trivs och känner att man utvecklas och får möjlighet att utveckla organisationen.

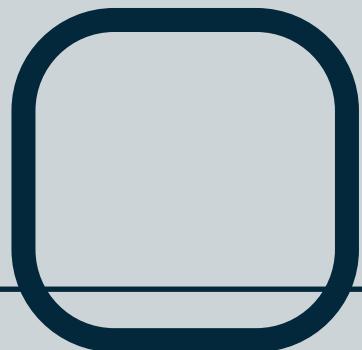

STATSBIDRAG SKOLVERKET

Varje år fördelar Skolverket ett statsbidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum i Sverige.

För att kunna ta del av statsbidraget ska Science centret i en ansökan redogöra för ett antal kriterier som bland annat innehåller hur centret arbetar med pedagogisk förnyelse, tvärvetenskaplighet, samverkan med andra, mångfald, genus etc.

Under 2023 fick Technichus ett anslag på drygt 1,2 MSEK av det totala statsbidraget på 25,5 MSEK.

BESÖKSMÅLET TECHNICHUS

**22911
ALLMÄN-
BESÖKARE**

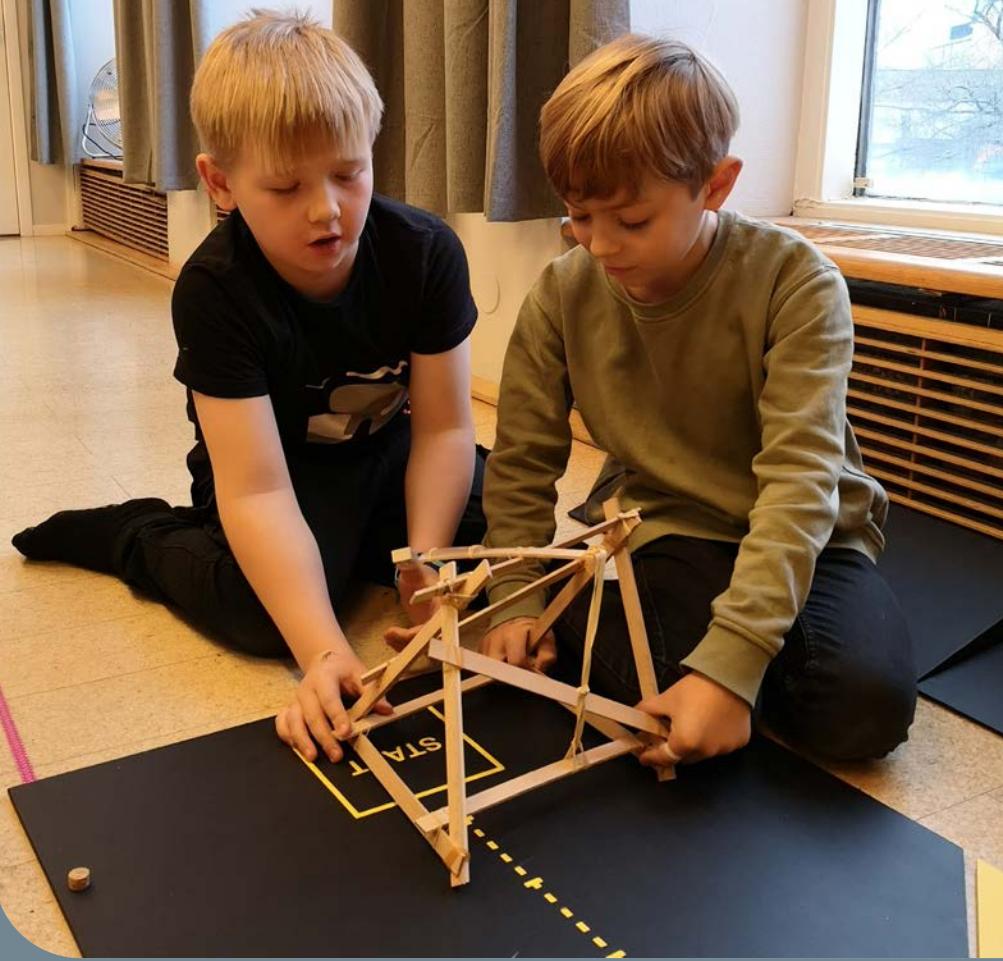
Technichus science center är ett populärt besöksmål i regionen där våra besökare får ta del av, utforska, upptäcka och fascineras av naturvetenskap och teknik på en yta på 2000kvm fördelat på två våningsplan. Under 2023 hade vi totalt 22911 besökare till besöksmålet.

Vi har öppet för våra allmänna besökare torsdag-söndag 10.00-16.00. Till oss kommer mestadels barnfamiljer men också ungdomar och pensionärer. Flera av barnfamiljerna har årskort och besöker oss ganska ofta. Under lovdagar erbjuder Technichus extra öppettider samt en utökad verksamhet med tillfälliga aktiviteter för besökare. Oftast handlar de tillfälliga aktiviteterna om fördjupade pedagogiska inslag, tex planetarievisningar, VR-upplevelse, shower och/eller laborationer. Under loven har vi många tillresta besökare från hela Sverige.

Hos Technichus återfinns även vårt eget Café Galaxen. Här serveras vår barnvänliga och mycket populära buffé med tacos och pannkakor. Det finns även smörgåsar, glass, fika samt varma och kalla drycker.

Våra utställningar erbjuder både utmaningar och upptäckarglädje med flera uppskattade attraktioner som är roliga och lärrika för både stora och små. Våra utställningar är interaktiva, där besökaren själv deltar och prövar sig fram bland experiment, utmaningar och attraktioner. Ett besök på Technichus ska innebära en upplevelse som skapar intresse och en djupare förståelse för hur teknik och naturvetenskap utgör en del av vår kultur och hur det påverkar vårt liv på jorden. Vi vill få våra besökare

att förstå eller vidare söka förståelse för olika samhällsfenomen och dess relation till såväl individ som grupp och på samhällsnivå. Vår målsättning är att vi ska skapa miljöer där alla mänsklor har en plats och där de får möjlighet att utvecklas.

Våra utställningar är tematiskt uppbyggda och upptäcks genom utforskande. Vi har utställningar inom till exempel återbruk, kretslopp, våra sinnen, hälsa, vatten, globala målen, geologi, bygg/ konstruktion, matspjälkning, de mäktiga fem, programmering, luft samt astronomi. Samtliga utställningar är hands-on med en variation i analog/digital interaktion.

**Våra utställningar erbjuder både
utmaningar och upptäckarglädje med flera
uppskattade attraktioner som är roliga och
lärorika för både stora och små**

SOMMARENS AKTIVITETER

**11 000
besökare
under
sommaren
2023**

Under sommaren 2023 hade vi extra öppet alla dagar, hela sommaren mellan 10.00-17.00. Vi erbjöd även ett antal olika kostnadsfria sommarlovsaktiviteter för våra besökare samt för fritidshemmen i Härnösand. Denna sommar hade vi 11 000 besökare!

Mellan 11.00-15.00 måndag till fredag hade vi olika aktiviteter ute på gräsmattan på Technichus framsida där man som besökare eller förbipasserande kunde få testa olika aktiviteter. Vi hade olika temadagar olika dagar enligt nedan:

MetallMåndag- där barnen fick testa att använda metalldetektorer och leta fram små metallföremål i sandlådor. Om man ville kunde man också få olika uppdrag, tex att hitta metallföremål i nummerordning osv. Men många barn tyckte att det var lika roligt att bara leta upp föremålen.

RaketTisdag – här fick barnen konstruera egna raketar av färgglada papper och tejp och sedan avfyra dem i en avfyrningsramp för att se hur långt de kunde komma. På gräsmattan som de fick skjuta ut raketerna på placerade vi skyltar med planeter i vårt solsystem i sin positionsordning från solen.

PlanteringsOnsdag- besökarna fick tillverka sin egen blomkruka i tidningspapper och sedan så solrosor eller popcorngräs. Den lilla krukan fick man sedan ta med hem och sköta om.

ÅtervinningsTorsdag – Här fick besökarna använda sig av bland annat tomma mjölkkartonger, pinnar, kottar m.m och skapa egna bihotell som de sedan fick ta hem och hänga upp i sin trädgård.

**ExperimentFredag
var en fascinerande
aktivitet för både
stora och små**

ExperimentFredag – barnen fick klä sig som kemister i kemirock och skyddsglasögon och göra olika experiment med bikarbonat, citronsyra och vatten. De fick bland annat spränga påsar, blåsa upp ballonger med koloxid och göra vulkaner. En mycket uppskattad aktivitet.

Greenscreen

Under sommaren 2023 satte Teater Västernorrland upp en föreställning om Ronja Rövardotter på Murbergets friluftsmuseum. Flera aktörer i Härnösand ordnade aktiviteter inom Ronja-temat. Vårt bidrag till det var, att under de dagar vi hade uteaktiviteter, erbjuda fotografering i vår greenscreen med en bakgrund från föreställningen.

Magnetfiske

Besökarna kunde även testa magnetfiske i kanalen och hjälpa oss att städa naturen. Magnetfisket blev ett inslag i sommarens fria aktivitet i regi av Technichus och HEMAB. Skräphögen med metallföremål som besökarna fiskat upp växte och slutligen hämtade Kretsloppsparken in skräpet för sortering.

Fritidshem - kollo

Under tre sommarlovsväckor besökte våra lärare från Technichus åtta olika fritidshem i Härnösand kommun och genomförde aktiviteter på plats med fritidsbarnen. Temat var bilar och barnen fick själva konstruera enkla bilar/fordon som de sedan testkörde. Totalt deltog 182st barn i aktiviteten.

KUNGAPARET PÅ BESÖK

**Besöket på
Technichus
mycket
uppskattat av
både kungen
och drottningen.**

I samband med Jubileumsåret 2023 då H.M. Kung Carl XVI Gustaf firade 50 år på tronen och nationalstaden Sverige fyllde 500 år var Technichus en av de platser som kungaparet besökte. Det blev en mycket trevlig och lyckad dag och ett oförglömligt minne för flera av de barn och vuxna som deltog.

Kungaparet var intresserade av vår kursverksamhet TechClub. Några av våra barn från TechClub visade och genomförde olika experiment tillsammans med kungaparet. Experimenten var kopplade till de globala målen. Kungaparet fick bland annat testa att programmera en bluebot, lära sig om vattenrenning och experimentera med alger.

Det var mycket säkerhet kring kungabesöket och många som ville göra intervjuer.

Temat för besöket var Länets framtida entreprenörskap och Kungaparet fick bland annat träffa fyra av länets nyaste entreprenörer.

Enligt återkopplingen som vi fick från kungahuset efteråt var besöket på just Technichus mycket uppskattat av både kungen och drottningen.

Senaste gången kungen besökte oss var när han invigde Technichus den 4 oktober 2001.

TECHCLUB

Kvälls- och eftermiddags- kurser för barn och ungdomar

Precis som vid all form av träning är det viktigt att börja tidigt, men var övar man naturvetenskap, teknik och innovationer? Var väcks den första lusten och det första intresset? Det gör man bland annat på våra Techclub-kurser!

Vi har fortsatt vår satsning mot högstadiet och det har gett ett gott resultat. Vi har några ungdomar som återkommer varje termin och några nya inför varje kursstart. Det ser vi som mycket positivt. Under året har vi haft kurser inom tematområdena film och redigering, legobygge, designverkstad, Minecraft Education, re-make, mekaniska monster och "gör en lysande skylt". Just kursen "gör en lysande skylt" blev en stor succé där många ungdomar deltog och gjorde otroligt fina skyltar efter helt egen design.

Totalt har 143 barn och ungdomar deltagit i TechClub under 2023.

SATSNING PÅ HÖGSTADIET

Som en förlängning på den genomförda satsningen för att få in fler ungdomar i TechClub besökte vi under hösten de tre högstadieskolorna som finns i kommunen.

Under året har vi huserat i samtliga skolers uppehållsrum för att på ett lätsamt sätt kunna möta eleverna. Vi hade med oss attraktioner som passar ungdomar, och syftet var att skapa kontakt med ungdomarna så att de fick känslan att Technichus även har något för dem. Vi räknar med att vi har mött runt 450 till 500 elever på det här sättet under hösten, och vi planerar för att fortsätta med besöken under våren 2024.

ERHÅLLET STIPENDIUM

Under maj månad 2023 tilldelades Technichus det sista stipendiet ur stiftelsen Företagsam skolas fond genom Landshövdingen i Västernorrland samt Lena Boström från Mittuniversitetet. Pengarna, 60 000 kronor, fick vi för att stärka verksamheten TechClub.

Stipendiemedlen kommer att gå till inköp av en laserskärare som behövs för att utveckla verksamheten ytterligare, särskilt för de lite äldre deltagarna.

OM STIFTELSEN FÖRETAGSAM SKOLA:

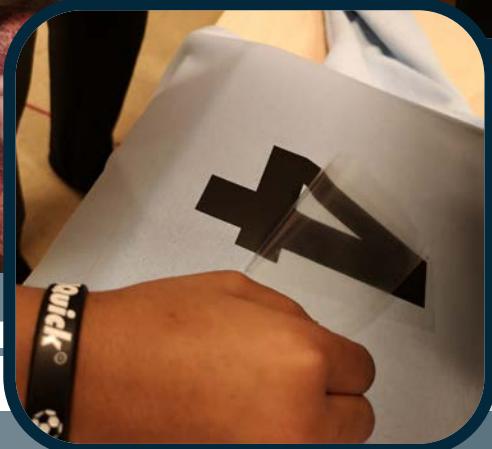
Hösten 1999 träffades Jan H Mattsson, ordförande i stiftelsen Företagsam, och Lars Kempe, ordförande i Kempestiftelserna, över en lunch i Stockholm. Med många års erfarenheter från ledande befattningar i näringslivet kom de båda herrarna snabbt överens om att entreprenörskap inte är skolans bästa gren; svensk skola måste bli bättre på att utveckla ungas analytiska, sociala och entreprenöriella egenskaper. Samtalet ledde till att Kempestiftelserna donerade en miljon kronor till en ny stiftelse som bildades för att dela ut stipendier till företagsamma elever, lärare, skolledare och skolor i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Genom åren har många skolor i de tre länen fått ta emot stipendier till projekt och verksamheter i linje med stiftarnas intentioner.

TJEJKVÄLLAR

En del av Technichus arbete är att verka på andras arenor. Tillsammans med fritidsgården har vi under 2023 varit med som aktör under deras tjejkvällar.

Under träffarna medverkade ungefär 200 ungdomar. Vi vill sprida glädje inom naturvetenskapliga områden som tex teknik och kemi. Under våra träffar har fokus varit att bygga ett samspel med ungdomarna genom workshops där samtalet blivit en naturlig del i skapandet.

MakeUp-kemi

SKOLPROGRAM

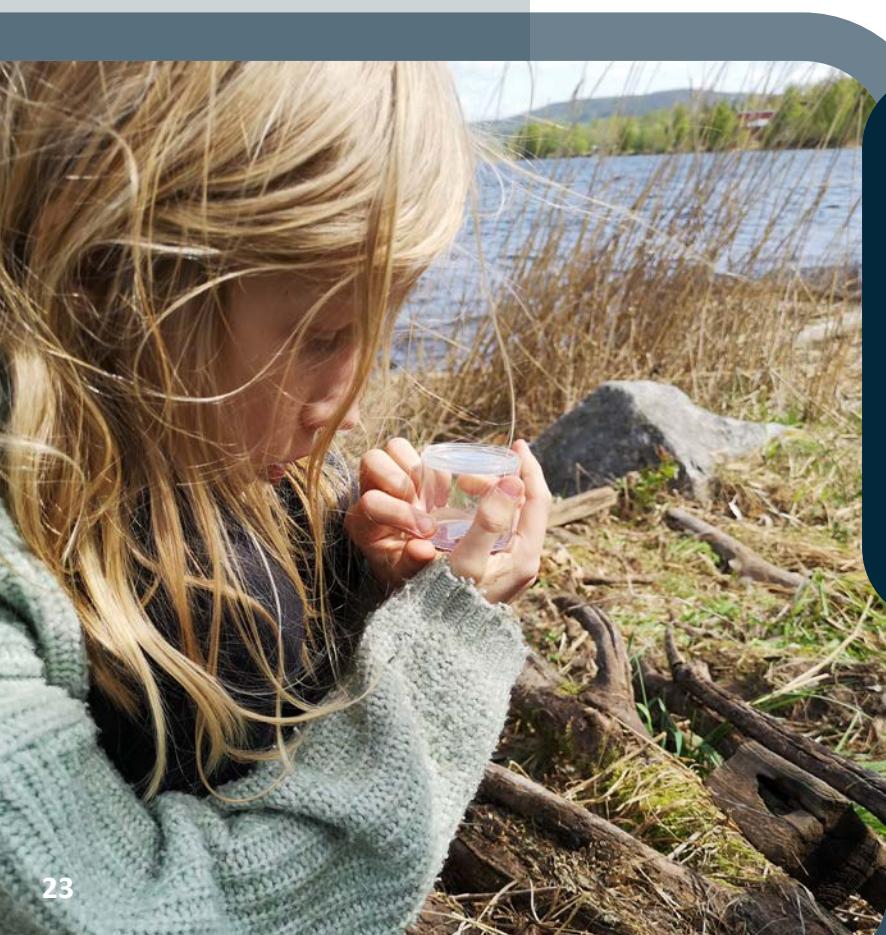
**Technichus har
mött
7196
barn och
ungdomar i olika
skolprogram
under 2023**

Under 2023 har vi arbetat med paketering av våra skolprogram samt även släppt några nya, bland annat ett med spelprogrammering för nybörjare med programmeringsverktyget Scratch.

Vi har även utökat vårt utbud inom utomhuspedagogik med en digital slinga vid Geologistigen på Smitingen.

Under 2023 har Technichus mött totalt 7196 barn och ungdomar i våra skolprogram. Den största målgruppen är fortfarande lågstadiet men vi ser en ökning på bokade skolprogram hos högstadiet vilket visar på att förra årets insatser mot just högstadiet har gett resultat. Mest besökta inriktningen är programering.

Våra skolprogram är främst förlagda i Technichus byggnad men vi har även skolprogram som är placerade på Härnösands bibliotek, utomhus i Härnösands vackra natur samt ute på skolor när det önskas.

**Vi genomför
skolprogram både
inomhus och ute i
naturen beroende på
årstid**

MATEMATIK

Under året har vi fungerat som länk mellan gymnasiet och Mittuniversitetet i syfte att undersöka samarbetsområden för att öka antalet elever som når målen i matematik.

I en serie möten där Technichus bjöd in rektorer och forskare i matematik från Miun, träffades man i syfte att försöka identifiera samarbetsområden inom matematikutveckling. Bedömning av elevers förkunskaper när dom börjar på gymnasiet blev ett område som vi beslutade att gå vidare inom.

Här finns ett stort behov hos gymnasiet av bättre verktyg och det är även ett område där Mittuniversitetet är specialiserade och kan bidra. Målet blev att undersöka möjligheterna för att testa ett ”verktyg” som kan hjälpa till att tydliggöra vilka stödinsatser som kan behövas under elevens tid på gymnasiet.

CAMPUS - HÄRNÖSAND

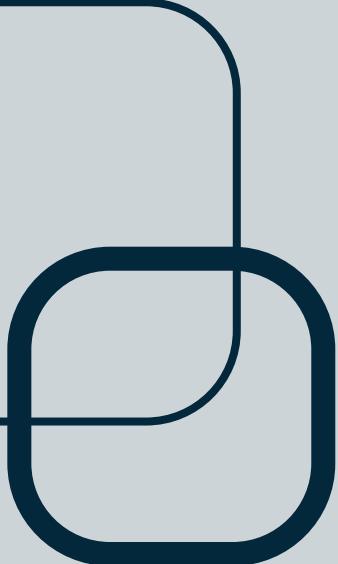
Campus Härnösand samlar eftergymnasial utbildning i Härnösand.

Technichus har varit involverad i arbetet med att utveckla Campus Härnösand Höga Kusten under flera år och under hösten 2023

har Technichus bistått med ytterligare resurser till styrgruppen. Under vintern och våren 2024 fortsätter Technichus arbetet med processledning i syfte att ta fram ett underlag för fortsatt utveckling.

DATOR OCH NÄTVERKSTEKNIK

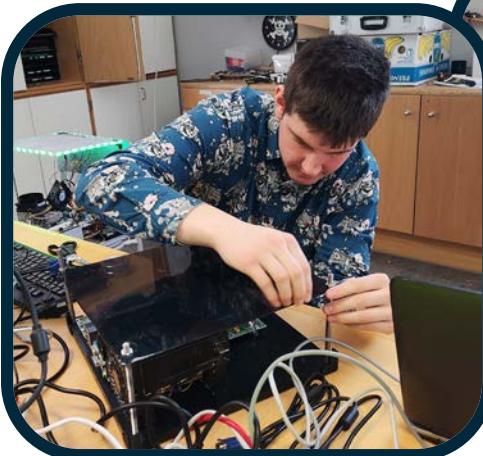

Sedan 2021 har Teknikprogrammets kurs i dator- och nätverksteknik handletts av lärare från Technichus, samt genomförts i Technichus lokaler.

Under 2023 genomfördes bland annat en fördjupad utbildning i datorns funktioner och komponenter, där eleverna fick plocka isär stationära datorer för att sedan designa om dem och bygga ihop dem på nytt. Detta ledde till att många olika kreationer växte fram med innovativa lösningar sett till utformning, komponentsammansättning och estetik. Syftet med arbetet var att samtliga elever skulle bygga fungerande datorer som skulle kunna användas som servrar. Efter kursens slut skapades en utställning i gymnasiets lokaler.

**Björn Wallgren, lärare
Teknikprogrammet**

Att lära sig genom att göra är både roligt och ett bra inlärningssätt

Företagsprojekt

Vår årliga samverkan med teknikcollege genom företagsprojektet startades under senare delen av hösten 2023. I årets projektomgång har vi fått tre elever i uppdrag att ta fram en teknisk lösning kopplat till tidtagning som vi ska kunna använda i våra utställningsmiljöer/moduler. Resultatet från företagsprojektet kommer att redovisas under våren 2024.

INTERVJU MED BJÖRN WALLGREN, LÄRARE TEKNIKPROGRAMMET

Vad tycker du har varit styrkan med samarbetet?

- Att Technichus och dess personal är inbjudande, engagerade och delar med sig av sina kunskaper och resurser.

Vad är elevernas uppfattning om samarbetet?

- Eleverna brukar tycka det är en välkommen omväxling mot det vanliga arbetssättet i skolan.

Hur ser du på framtida samverkan med Technichus för teknikprogrammet?

- Positivt. Vi på Teknikprogrammet är glada att vi har möjlighet att samarbeta med Technichus och få ta del av deras resurser och kunskaper.

PROGRAMMERING OCH DIGITALA VERKTYG - LÄRARUTBILDNINGEN MIUN

Bra och rolig
kunskap att ta
med sig och
genomföra
med sina
elever sedan.

Under det gångna året har Technichus, utöver det återkommande momentet historisk matematik, fått ett utökat uppdrag att undervisa i praktisk programmering mot matematik inom lärarutbildningen.

Uppdraget har inneburit en heldag för lärarstudenter där vi utbildat dessa i hur de kan använda sig av olika verktyg för programmering i sin kommande undervisning. Temaområdena som arbetet utgått från har varit analog programmering, symbolprogrammering och blockprogrammering. I arbetet har studenterna fått använda material som de själva har skapat men också av vedertagna verktyg för programmering i grundskolan. Det var ungefär 70 blivande lärare som deltog i undervisningen.

Ytterligare ett uppdrag från MIUN riktar sig till blivande lärare i fritidshem. Denna grupp har Technichus utbildat i digitala verktyg som passar för verksamhet på fritids, så som minecraft education, stopmotion och greenscreen. Vid detta tillfälle deltog ca 45 studenter.

PRAKTISK TEKNIK - MIUN

Technichus har under många år anlitats som utbildningskonsult och genomfört praktiska delar av teknikutbildningen inom MIUNs lärarutbildningar. Detta har även fortsatt under 2023.

Utbildningsdagarna innehåller tematområdena mekanik, elektronik och programmering mot teknik. Inom mekanik byggs modeller som kan utföra olika typer av rörelser exempelvis med hjälp av länkarmar eller vevar. Inom elektroniken får studenterna arbeta med slutna kretsar och bygga olika modeller som lyser. Nytt för i år var att studenterna fick möjlighet att uppleva vårt planetarium. Eftersom studenterna läser en kurs inom hela natur- och teknikområdet passade det bra ihop med den astronomiundervisning som ingår i kursen.

TEMA- OMRÅDEN

Mekanik

Elektronik

Programmering
mot teknik

Nytt för i år var att studenterna fick möjlighet att uppleva vårt planetarium

STUDENT INNOVATION MID SWEDEN (SIMS)

SIMS är en satsning från Mittuniversitetet som syftar till att utveckla arbetslivsanknytningen i utbildningarna samt att öka samarbetet med näringslivet. Satsningen handlar i korthet om att företag får inkomma med reella företagscase som studenter arbetar med och finner lösningar till. Technichus har bidragit med minst ett uppdrag årligen till SIMS sedan 2020.

Årets SIMS-projekt syftade till att undersöka befintliga samt designa en konceptuell mjukvarulösning skräddarsydd för Technichus. Lösningen integrerade artificiell intelligens, vilket gör den till ett alternativ till de andra digitala skyltningsexemplen på marknaden som (tex Blocks). Den lösning som SIMS-Studenterna presenterade i sin rapport syftade till att kombinera ett användarvänligt gränssnitt med en optimerad admin-sida.

På Technichus använder vi för närvarande en stor mängd statiska textplakat för varje enskild utställning vilket innebär begränsad interaktion och möjlighet för personal och besökare att anpassa och ändra. Besökare kan inte interagera med eller utforska innehållet på ett dynamiskt sätt, vilket kan begränsa deras upplevelse. Det nuvarande systemet tilltalar endast svenska talande besökare och kräver mycket arbete för att uppdatera eller ändra.

Utmaningen i det här projektet har varit att föreslå en process för att skapa och hantera interaktiva skärmar skräddarsydda för olika demografier, främst barn. Målet har varit att utveckla ett system som förbättrar användarengagemanget, breddar språklig tillgänglighet och förenklar innehållshantering, vilket säkerställer fördelar för både besökare och personal.

FORSKARFREDAG

Forskarfredag är ett nationellt koncept som syftar till att skapa mötesplatser och forum för att skapa dialog mellan forskare och allmänhet.

Mittuniversitetet erbjuder undervisningsprogram i samband med forskarfredag och ett antal av dessa har Technichus varit med att ta fram. Vi har bland annat bidragit till inspelade filmer med tillhörande instruktioner för laborationer på temat plast samt ett material för att visualisera kemiska bindningar i polymerer.

KOMPETENSUTVECKLING - HÅLLBARHET

Spilloteket

Som en återkommande aktör hos oss, kom Spilloteket under hösten och höll workshop för lärare från Härnösand och Sundsvalls kommun. Temat för workshopen var spillmaterial.

Med utgångspunkt i materialet väcks naturligt frågor och tankar om hur vi kan ta tillvara på jordens resurser och verka för en hållbar utveckling. Dagen innehöll olika sätt att trigga igång fantasin och sätta kreativiteten i rörelse med fokus mot industri och tillverkning. Samhället idag har behov av nya innovationer som kan komma till gagn för samhället. Spilloteket gav handfastas tips på hur man kan jobba problembaserat tillsammans med sina elever för att väcka nyfikenheten hos kommande generations arbetskraft och entreprenörer tillsammans med företag och industrier i området.

Globala skolan – Martin Emtenäs

I slutet av året hade vi Martin Emtenäs som gästföreläsare hos oss. En föreläsning som vi ordnade tillsammans med Globala skolan (Sida).

Målgruppen för föreläsningen var verksamma lärare men även allmänheten var inbjudna. Martin Emtenäs är mest känd som programledare för "Mitt i naturen" men också för sin turné med föreställningen "Vi som bor här tillsammans". Föreläsningen baserades på hans senaste bok, som handlar om åtta olika djur som fortfarande finns i vår natur men som har det svårt. Vad går förlorat när världen formas efter bara en art, människan? Med mycket allvar blandat med skratt problematiserade Martin många av dagens samhällsproblem i vår natur.

Föreläsning med Martin Emtenäs

" Tusen och 1 Art"

TECHNICHUS

11 december
16.00-18.00

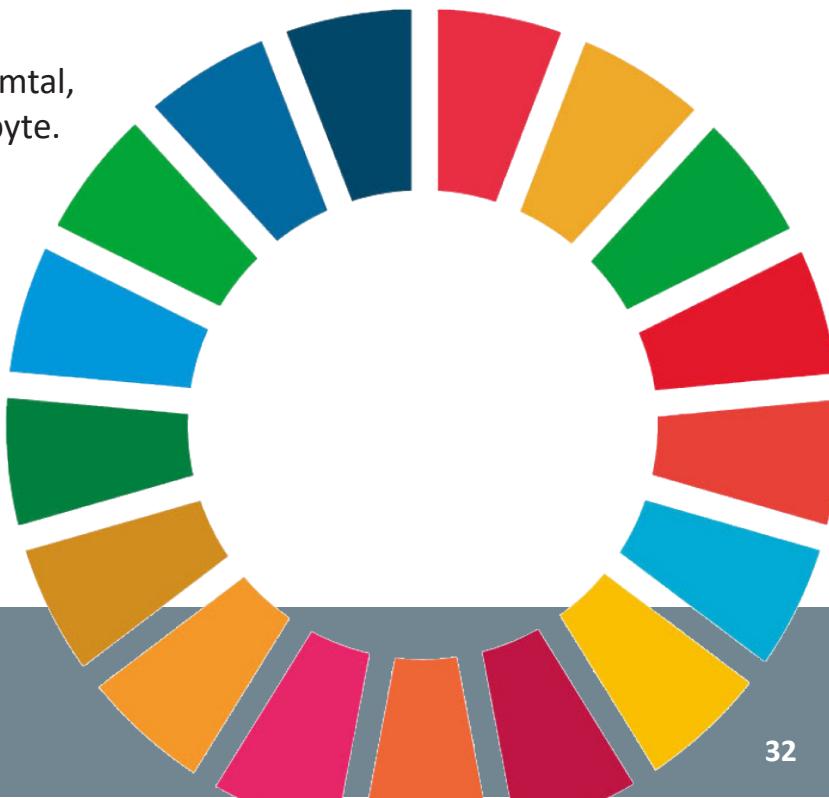

Föreläsningen är kostnadsfrei
men kräver föranmälan

Hållbara material och återbruk

I november anordnades det kompetensutveckling för slöjdlärare i kommunen hos oss på Technichus.

Under en halvdag erbjöds det kollegiala samtal, nya insikter och erfarenhets-/ kunskapsutbyte. Therese och Kerstin som arbetar som slöjdlärare på Brännaskolan var värdar för dagen. Under dagen delade de med sig av deras koncept ToKslöjd, samt visade på vilka möjligheter det finns att arbeta med återbrukat material i sin undervisning.

KOMPETENSUTVECKLING - SKOLVERKETS PROGRAMMERING/MATEMATIKDAG

Under 2023 blev Technichus upphandlad av Skolverket att genomföra deras kompetensinsatser inom programmering för verksamma lärare och förskollärare.

Våren började med utbildningen "Att programmera" och Scratch som programmeringsytan och deltagarna handleddes genom Skolverkets modul. Utbildningen hölls digitalt för att nå fler i vårt upptagningsområde. Under fyra veckor fick lärarna testa verktyget på flera olika sätt för att bygga upp en verktygslåda fylld med programmeringslektioner att ta med sig direkt ut i klassrummet.

Under hösten genomfördes "Om programmering", en utbildning som riktar sig till förskola och grundskolans tidigare år. Utbildningen genomfördes i Timrå kommun med 17 förskollärare. under utbildningen fick deltagarna både möta digitala verktyg samt fysiska robotar. I förskolan ska barnen få uppleva och utveckla sin digitala kompetens tillsammans med fysiska artefakter, som en del av förskolans 100 språk.

Kompetensutvecklingsdag inom matematikdagen för alla lärare i kommunen

Höstterminen började med en stor matematikdag på Technichus. Härnösands kommun i samarbete med Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM) bjöd på en heldag för verksamma lärare inom matematik (årskurs 1-6). Bakgrunden till satsningen var att ge lärare möjlighet att bygga en matematisk kompetens som hjälper eleverna att uppnå dagens mål, vilket är en aktuell fråga och en pågående debatt på nationell nivå. Under dagen föreläste verksamma lärare, förstelärare samt Peter Nyström från NCM. Dagen bjöd på konkreta exempel hur man kan konkretisera matematiken på ett lustfyllt sätt.

SAMVERKANSPROJEKT - SÄRSKILT BEGÅVADE ELEVER

Under många år har Technichus varit nyfikna på att undersöka möjligheterna att använda Science centret som arena för särskilt begåvade elever. Under hösten 2023 slog vi slag i saken och tillsatte en projektgrupp från Skolförvaltningen, Mittuniversitetet och Technichus. Denna grupp har ansvarat för att utreda de interna behoven i kommunen samt intern förankring hos skolförvaltningen och Technichus.

Den 30 oktober fick vi besked att ansökan beviljats. Syftet med samverkansprojektet är att öka kunskapen om elevgruppen, ta fram en kommunövergripande handlingsplan och samtidigt utreda hur Technichus kan användas som arena för dessa elever. Tiden för projektet är januari 2024 till december 2025 men vi tjuvstartade med en studieresa till Trondheim i Norge redan i november 2023. Norge har en nationell verksamhet för målgruppen särskilt begåvade som är knuten till science centers runt om i landet. Det var oerhört lärorikt och inspirerande att ta del av deras erfarenheter.

De som arbetar i projektledning är:

Lena Ivarsson, universitetslektor på Mittuniversitetet
Ulrika Rohdin, specialpedagog centra elevhälsan på Härnösands kommun
Sofia Jarl, lärare på Technichus.

IKT-NÄTVERK

36
workshops
för över 200
förskollärare/
barnskötare

Arbetet med IKT-nätverket för förskollärarna i Härnösand kommun har självklart fortsatt under 2023.

Under årets träffar har vi haft fokus på kollegialt lärande, spridning av goda idéer och uppbyggnad av material till resurscentrumet. Varje digi-låda som finns i resurscentrumet har utvecklats i samråd med nätverkets deltagare och tillsammans har vi skapat en enorm bank av aktiviteter att göra tillsammans med barnen. Under 2023 påbörjades även ett arbete med att skapa en utställning tillsammans. Utställningen ska bygga på förskolornas arbete med att ge barnen digital kompetens och möjligheten att få visa upp den verksamhet som idag inte syns. Under 2024 kommer utställningen att vara klar för alla att ta del av.

Tillsammans skapar vi möjligheter

Under hösten 2023 anordnade Technichus tillsammans med Härnösands kommun en IKT-dag där över 200 förskollärare/barnskötare från kommunen deltog. Under dagen hölls 36

stycken workshops för att visa hur digitala verktyg kan underlätta lärande, inspirera samt väcka nyfikenhet hos barnen. Dagen är ett bevis på hur vi i kommunen kan samordna våra resurser mellan våra verksamheter för att sprida kunskap. Kommunens it-pedagoger, Technichus lärare samt några av förskolans pedagoger stod för dagens innehåll där frukter började sjunga, robotar att köra, lera blev levande och mängder med filmer skapades.

En uppskattad dag där förskollärarna fick lära sig nya aktiviteter att göra med barnen på förskolan

Resurscentrum

Resurscentrumet för förskolan är nu integrerad och är äntligen igång! I ett rum på Technichus finns nu möjlighet att låna lådorna men också att jobba med dem fysiskt på plats. Under våren har Resurscentrumet fått ett eget formspråk för att konkretisera arbetet med digital adekvat kompetens. Formspråket resulterade i fyra lika viktiga symboler som ska finnas med i planeringen av det digitala arbetet i förskolan. Just nu finns 20 stycken färdiga Digi-lådor. Lådorna skapar en likvärdighet när det kommer till tillgång av material ute på förskolorna men också utifrån ekonomiska och hållbara strategiska val. Kommande mål är att jobba vidare med tillgänglig bokning och information om de olika Digi-lådorna.

INNOVATIONSHACK FÖR FRAMTIDENS ENTREPRENÖRER

Vad händer om man låter skolsystemets yngsta lösa företagens utmaningar? Man får fantastiska och genomarbetade förslag! Under mars-april 2023 arrangerade Technichus och Bizmaker tillsammans med näringslivet och skolor från Sundsvalls och Härnösands kommuner ”Innovationshack för framtidens entreprenörer”.

Technichus ansvarade för det pedagogiska upplägget och skapade därför ett Hackaton-upplägg och en lärarhandledning anpassad till undervisningen på lågstadiet. Eleverna fick tre reella case att lösa från företag i regionen.

Hotell Södra Berget i Sundsvall ställde frågan:

- Hur ser framtidens hotell ut – och vad gör man där?

Här fick vi ta del av storslagna visioner som gör att barn får mer kvalitetstid under sina hotellvistelser: fullutrustad lekhall med rutschbana, hoppborg, fotbolls- och innebandyplaner, klätterhörna med brandstång men också plats för vila och återhämtning. Dessa presenterades som 3D-modell i papper, kartong och återbrukade material.

Sofiainstitutet i Härnösand ställde frågan:

- Hur ser framtidens sätt att turista ut?

En rad storslagna idéer presenterades av årskurs 2 på Solenskolan, Brännaskolan och Gerestaskolan kring ett spektakulärt framtidiga Härnösand. Framtidsvisionen innehåller bland annat en vattenbaserad upplevelsepark med akvarium, bubbelpool och plats att samlas kring en eldstad för att hänga med familj och kompisar. Visionen inrymmer även ett äventyrsland där man förutom bad och rutschkana även ska kunna cykla i en trickbana eller pyssla. En skola redovisade sitt arbete genom en digital rundvandring i en Minecraft-modell, ett nöjesområde med både tivoli, djurpark och trampolinpark. Sist men inte minst presenterades en kombinerad höghöjdsbana och escape room-anläggning, där besökarna ska lösa problem på hög nivå för att ta sig vidare och ner på marken igen. Allt uppbyggt i fantasieggande modellformat. Anläggningen ska ligga på Vårdkasberget och ha målgruppen 6–65 år, berättade andraklassarna.

**- Barn kan så mycket bara vi ger dem möjligheter.
Att bli lyssnad på bygger värdefullt självförtroende
säger Maria Gråhammar, lärare på Technichus.**

Den sista utmaningen kom från restaurangen Berg & Hjort i Sundsvall som ställde frågan:

- Hur ser framtidens glass ut?

Efter att ha redogjort för sin marknadsundersökning presenterade eleverna från Sundsvall hur de började skapa helt nya sorter glass både vad gäller smak, form och servering. Idéerna lär räcka för Berg & Hjort under lång tid framöver: Tortilla-glass! Pizza-glass där man skär bitar av en smak i taget!

Kompis-glass som delas i två! Eller varför inte smaka på sushiglassen som har formen av delikata sushibitar, men smakar ändå som glass. Kokosnötglassen serveras i naturlig nötskalsförpackning, med sugrör. En glass-robot och en unik glass-hatt med hängande glassar i ett roterande brätte, så att man kan smaka av den glass som just för stunden hänger rakt fram.

SKOLHACKATHON

Under läsåret 2020/2021 var Technichus med och startade ett regionalt koncept som kom att heta Skolhackathon. Detta gjordes i samverkan med Ung Företagsamhet Västernorrland (UF) samt Bron innovation. Sedan dess har konceptet varit ett årligt inslag och en del av Technichus verksamhet.

Skolhackathon riktar sig till elever i årskurs 4-6 och är ett spännande koncept där eleverna får känna delaktighet i samhällsfrågor och samtidigt lära sig mer om innovation, demokrati och entreprenörskap. Under Skolhackathon får eleverna reflektera och lära sig mer om vad som ingår i ett samhälle. Därefter börjar processen med att bygga och skissa fram sin prototyp, och slutligen går eleverna in i Minecraft, för att bygga upp det samhälle som de skapat. Varje år utgår arbetet från ett givet tema. Under 2023 var detta tema den koldioxidfria staden.

Konceptet har vuxit sig allt starkare under årens gång. Under 2023 genomfördes konceptet i tio regioner runt om i Sverige, genom samverkan mellan Science centers och regionala UF-föreningar.

Technichus är fortsatt en del av den nationella styrgruppen för konceptet tillsammans med UFs nationella kansli och UF Västernorrland. Under hösten 2023 har Technichus utbildat lärare i Västernorrland i Minecraft Education inför deltagandet i Skolhackathon. Technichus har även byggt upp de tävlingsområden som eleverna använder sig av för att bygga sina tävlingsbidrag/världar i.

Västernorrlands regionala final vanns av Gerestaskolan klass 5, och den nationella finalen vanns av Nybyskolan från Ånäset i Västerbotten.

Gerestaskolan klass 5

Technichus och HEMAB har sedan länge samarbetet kring infrastrukturmodellen den automagiska staden som återfinns hos Härnösands bibliotek.

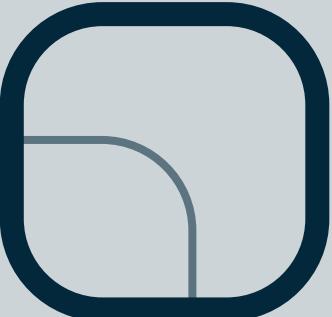
I modellen finns alla HEMABs affärsområden vilket ger elever en utökad förståelse för de funktioner som Hemab levererar, samt för de yrkesgrupper som krävs för att bibehålla en fungerande infrastruktur.

Under 2023 träffades Technichus och HEMAB i syfte att diskutera hur parterna skulle kunna bidra till ökade kunskaper om energi bland kommunens elever. Detta resulterade i att Technichus producerade en experimentlåda för ämnet, vilken senare delades ut till samtliga skolor i kommunen. Experimenten har därefter genomförts av läraren i respektive skola.

Automagiska staden

PROJEKT GERESTABÄCKEN

I ett samarbete mellan Technichus, Härnösands kommun, Länsstyrelsen Västernorrland samt HEMAB - har Projekt Gerestabäcken startats under 2023. I projektet genomför man en inventering av faunan i och runt om bäckens utlopp i havet.

Gerstaskolans årskurs 4 och Brännaskolans årskurs 2-3 fick under två dagars exkursioner mer förståelse om den biologiska mångfaldens betydelse för naturen och oss mänsklig. Under dessa exkursioner har eleverna, genom undersökningar lärt sig mer om djurlivet på land och i vattnet. De har fått testa vattenrenings och lärt sig att känna igen växter i vår närhet samt vilka invasiva arter som tagit sig in i vår fauna.

Detta kan ses som ett startskott i projektet inför ytterligare samarbeten kring den pågående restaureringen av Gerestabäcken för att öringen ska kunna vandra upp och reproducer sig. Tanken är att elever vid senare tillfälle ska få hjälpa till med att rensa och iordningställa skuggplatser samt lekplatser för fiskarna i bäckens flöde. Målet är att få en frisk bäck med inbjudande lekplatser för öring samt en rekreationsplats för oss människor.

PROJEKT GERESTABÄCKEN

**- ett samarbete mellan
Technichus, Härnösands
kommun, Länsstyrelsen
Västernorrland och HEMAB**

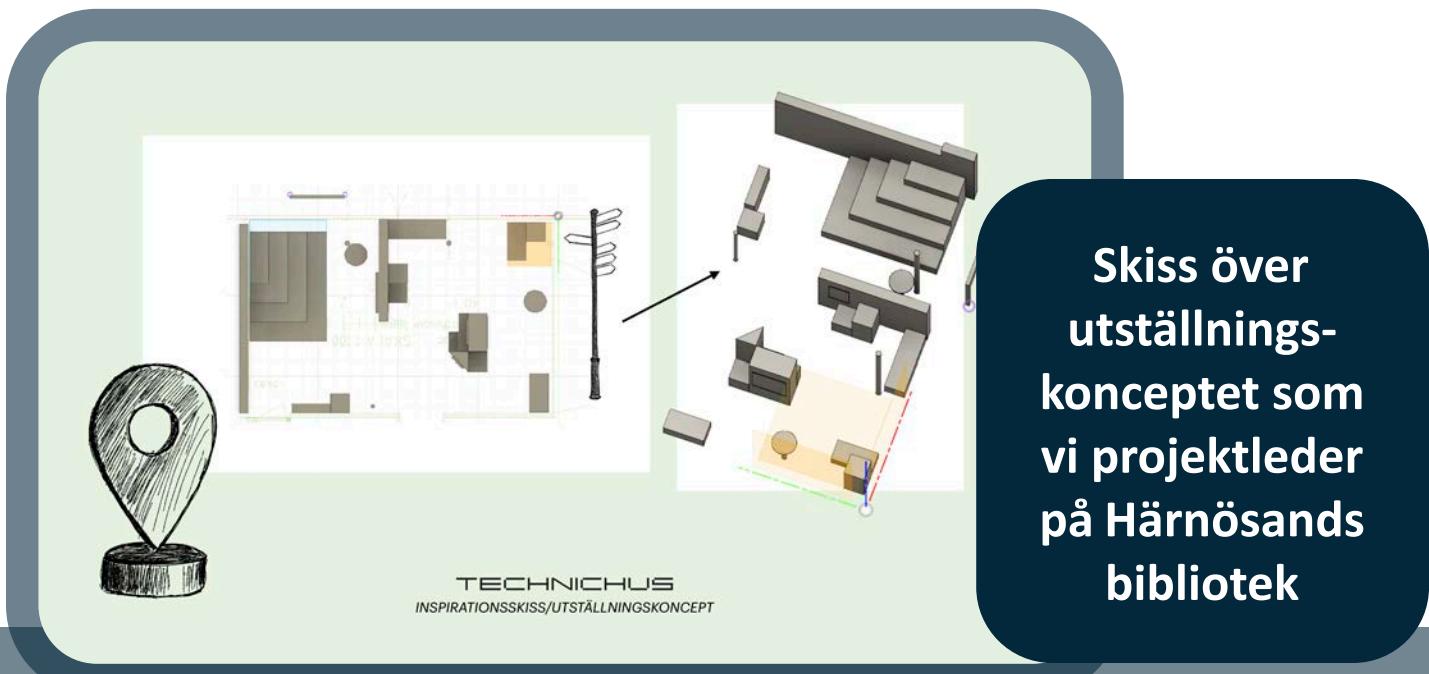
SAMVERKAN MED BIBLIOTEKET

Under 2023 har Technichus och Härnösands bibliotek stärkt sin samverkan ytterligare. Ett stort arbete har bestått i att se över delar av det fysiska rummets utformning, med ett särskilt fokus på miljöer och teknik.

På uppdrag av biblioteket har vi under 2023 bland annat tagit fram ett utställningskoncept för det som planeras bli en arena för dialog och visualisering i Härnösand. Technichus har bland annat levererat en konceptskiss för den tilltänkta ytan med förslag på innehåll och interaktioner utifrån den tilltänkta målgruppen. Vidare har vi under hösten 2023 hållit flertalet presentationer om konceptskissen för bibliotekets personal, Tillväxtavdelningen och Samhällsförvaltningen. Efter detta tillfrågades Technichus att leda produktionen av utställningens fysiska moduler. Samtal och ramar kring hur detta samarbete ska utformas påbörjades under slutet av 2023.

Vi har arbetat tillsammans med biblioteket för att utveckla den Automagiska staden som återfinns i bibliotekets lokaler som en del av Digidelcenter. Numera används inte enbart den Automagiska staden för bokade skolprogram i Technichus regi utan den används även av bibliotekets verksamhet vid behov. Ytterligare en vidareutveckling är att vi idag samarbetar med SFI genom ett erbjudande till dem att kunna nyttja den Automagiska staden för att visa på staden och ge perspektiv på dess infrastruktur.

Vi har även samverkat med biblioteket avseende den digitala utrustning/de digitala verktyg som införskaffats till biblioteket och behövde implementeras i verksamheten. Detta

medförde att Technichus arbetat med fortbildningsinsatser för bibliotekets personal med syfte att ge tips och ideér hur man kan lyfta in digital utrustning i de verksamheter man bedriver.

Vidare har vi samarbetat för att utveckla bibliotekets musik-/podstudio, filmstudio samt rum för 3d-utskrift (som är ett erbjudande till alla som bor och verkar i Härnösand). Rummen är bokningsbara och kan nyttjas av allmänheten. För att förankra bibliotekets erbjudande och marknadsföra bibliotekets studios har vi hjälpt till med spridningen av erbjudandet genom kontakter med Härnösands musiklärare och elever. Referenspersoner har fått prova funktionen i musik/pod studion och inkommit med tips på förbättringsåtgärder.

Under särskilda aktivitetsveckor har Technichus även deltagit i aktiviteter såsom drönarflygning, blue-bot, fotografering i greenscreen samt visning av Automagiska staden.

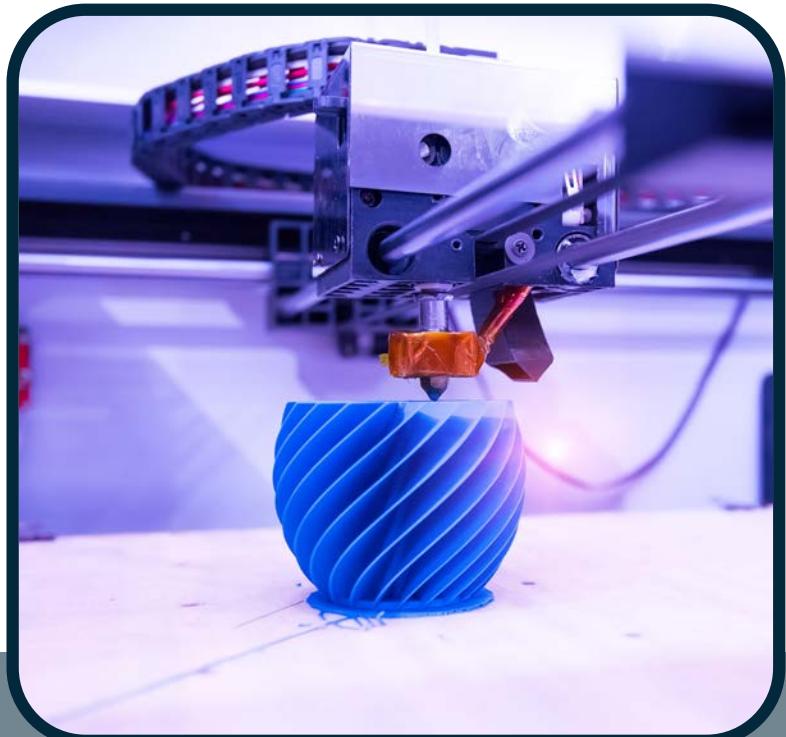

Lovaktiviteter tillsammans med biblioteket

I ett avtalat samarbete med Härnösands Bibliotek så ska vi under utvalda lov bedriva aktiviteter för ungdomar i bibliotekets lokaler. Detta sker i samarbete/samråd med bibliotekets personal, som också är med och beslutar kring aktiviteternas innehåll.

Under 2023 utförde Technichus två workshops för personal från biblioteket. Vi arbetade då bland annat med grunderna för att kunna använda sig av sina 3d-skrivare och Bee-bot samt hur man kan implementera nämnd teknik i sin verksamhet.

De lovaktiviteter som genomfördes av Technichus hos biblioteket under 2023 var inom temaområdena Minecraft Education samt inom textiltryck med hjälp av vinyl och skärskrivare.

FÖRSTUDIE MODERN MINES

Sverige står inför en ambitiös grön omställning som kräver ökad tillgång på metaller och mineraler. Gruvnäringen har en central roll i detta, men det krävs en ökad förståelse för gruvans roll i samhället. Detta gäller såväl dess bidrag till grön omställning samt de utmaningar den står inför i övrigt. Projektet Modern Mines, ett samarbete mellan nio science centers och vår branschförening Svenska Science Centers, syftar till att öka denna förståelse genom utveckling av innovativa pedagogiska metoder.

Förstudien "Modern Mines" har analyserat potentialen för science centers att bidra till en ökad förståelse för grön omställning och gruvnäringens roll. VR-miljöer och interaktiva visualiseringssbord ses som lovande verktyg för lärande inom detta. Samhällsnytta och vetenskaplig grund är viktiga aspekter, och utvecklingen bör ske i samarbete med relevanta aktörer. Förstudien identifierar därför behovet av en berättelse om grön omställning och kopplingen till gruvdrift, och belyser också vikten av att skapa engagerande och interaktiva lärmiljöer som tar hänsyn till olika målgruppers behov. Samarbete med relevanta aktörer från gruvbranschen, akademien, civilsamhället och den offentliga sektorn är avgörande för att säkerställa en vetenskaplig grund och samhällsnytta.

Förstudien rekommenderar ett fortsatt strategi- och utvecklingsarbete baserat på följande punkter:

- Fokus på en bredare berättelse om grön omställning: Lärmiljöerna bör koppla gruvdrift till frågor om hållbarhet, klimatförändringar och resurseffektivitet.
- Utnyttja potentialen i VR-miljöer och interaktiva bord: Dessa verktyg kan skapa engagerande och interaktiva upplevelser som gör det lättare för användare att förstå komplexa frågor.
- Samverkan med relevanta aktörer: Samarbeten med gruvbranschen, akademien, civilsamhället och den offentliga sektorn är avgörande för att säkerställa en vetenskaplig grund och samhällsnytta.
- Pilotprojekt: Utveckla och testa prototyper av lärmiljöer i samarbete med relevanta aktörer.
- Arbetet för att öka tillgängligheten av finansiering: Utveckla en strategi för att finansiera projektets långsiktiga utveckling och -implementering.

Förstudien har ökat kunskapen om science centers potential att bidra till en ökad förståelse för grön omställning och gruvnäringens roll. Den har också skapat nya kontakter och nätverk som kan vara värdefulla i det fortsatta arbetet.

Projektorganisation:

Projektgrupp:

Christine Sundberg Carendi, Svenska Science Centers – huvudprojektledare
Josef Sjönneby, 2047 Science Center i Borlänge– delprojektledare med fokus på hållbar utveckling och partnerskap
David Gisselman, Technichus i Härnösand – delprojektledare med fokus på teknikutveckling, projektadministration

Referensgrupp:

Kristina Jonsson, verksamhetschef, Teknikens Hus i Luleå
Sara Stengård, VD, Exploratoriet i Skellefteå
Maria Olsson, Avdelningschef lärande, Tekniska museet i Stockholm
Carina Halvord, VD Universeum i Göteborg
Magnus Elmshorn, VD, Balthazar i Skövde
Annica Hansson Walldén, verksamhetschef Dalénium i Stenstorp

Styrgrupp:

Projektgruppen: Christine Sundberg Carendi, Josef Sjönneby, David Gisselman samt Niclas Dahlström, Swedish Mining Innovation

MODERN MINES

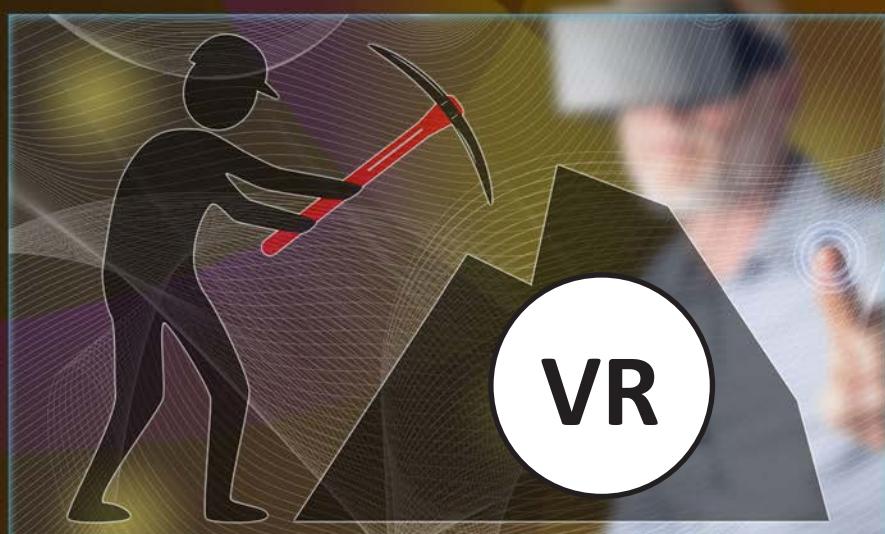
Modern mines var ett projekt som påbörjades under hösten 2021, och räknas som ”det största samverkansprojektet mellan Science Centers någonsin”.

Projektet hade som målsättning att:

- Ökat samarbete och utbyte mellan samverkansaktörerna
- Ökade kunskaper om lärande för hållbar utveckling
- Ökad kunskap om modern gruvindustri och dess roll i samhället ur ett hållbarhetsperspektiv
- Användandet av VR som centralt inslag vid inlärning
- Ökad kunskap om hur VR kan användas effektivt i utställningsmiljöer

Under inledningen av 2023 deltog delar av Technichus personal på en projektträff på Science Centret 2047 i Borlänge, där syftet var att呈现出 och dela med sig av de skolprogram som utvecklats som ett led i projektgenomförandet. Inom detta område har Technichus, tillsammans med två andra Science centers - Fenomenalen och Exploratoriet, tagit fram ett skolprogram om cirkuläritet inom gruvnäringen. Detta material har vidareutvecklats under 2023 för att vara anpassad för att passa för årskurs 4-6. Framtaget material, tips och ideér finns nu som erbjudande till övriga science centers i Sverige.

Modern mines som projekt avslutades under december månad 2023.

**Samarbete
mellan
Technichus,
Science
center 2047,
Fenomenalen
och
Exploratoriet**

SOMMARLOVSENTREPENÖR 2.0

Året 2023 markerade den tredje årssatsningen av projektet Sommarlovsentreprenör 2.0. Det är med glädje vi kan meddela att projektet genomfördes framgångsrikt i samtliga kommuner i Västernorrland. Speciellt imponerande var deltagarantalet i Örnsköldsvik och Sollefteå, där vi hade det högsta antalet deltagare med 17 respektive 18 personer.

Under sommaren drevs inte mindre än 47 företag inom ramen för projektet, vilka tillsammans genererade en imponerande omsättning på cirka 450 000 kronor. Det är glädjande att notera att två av dessa företag fortsatte sin verksamhet på riktigt, medan 20 fortsatte som hobbyföretag vid sidan av deltagarnas pågående gymnasiestudier. Kreativa näringar var den mest framträdande branschen bland dessa företag, följt av Mat & Dryck och Hushållsnära tjänster.

Vi är stolta över att under året ha anställt och utbildat tre nya handledare inom projektet. Deras insatser har varit ovärderliga för att ge stöd och vägledning till våra deltagare. Dessutom genomfördes en utvärdering av den nya plattformen som användes för projektet, vilken fick positiva omdömen från både handledare och deltagare gällande dess innehåll och användarvänlighet.

Utöver våra befintliga samarbetspartners och finansiärer har vi också etablerat nära samarbeten med Swedbank och Nyföretagarcentrum. Dessa samarbeten har bidragit till att stärka projektets verksamhet och utöka vårt nätverk.

Målet med Sommarlovsentreprenör 2.0 är att erbjuda fler unga män möjligheten att prova på att starta eget företag och utveckla sina entreprenöriella färdigheter. Vi strävar även efter att inspirera fler unga att stanna i Västernorrland och skapa en hållbar framtid för både sig själva och för vårt län.

VR-STUDION

VR-studion är ett samarbete mellan Technichus och arbetslivsförvaltningen. I VR Studion arbetar vi med att utveckla det traditionella lärandet genom att introducera virtuell verklighet som en lösning på dagens utbildningsutmaningar.

I VR Studion använder vi virtuell verklighet för att skapa en mer engagerande och fokuserad inlärningsmiljö, där deltagaren blir aktivt delaktig och inspirerad att utforska ämnet på ett djupare sätt. Med våra tjänster löser vi utmaningar genom att skapa verkliga 'aha'-ögonblick och långvarig inlärning genom att integrera virtuell verklighet. Det sker genom minnesvärda lärandeupplevelser som går bortom traditionella metoder och ger den som ska lära sig möjlighet att utforska komplexa ämnen på ett sätt som verkligen sätter kunskapen i deras egna händer.

Genom att implementera adaptivitet kan vi skräddarsy inlärningsmaterialet baserat på varje deltagares individuella

behov och framsteg. Dessutom kan realtidsdata om deltagarens engagemang och förståelse användas för att anpassa utbildningen dynamiskt, vilket skapar en mer effektiv och personlig inlärningsupplevelse.

Sammanfattning aktiviteter 2023

- 600 besökare under året
- Utvecklat utbildningsinnehållet och paketerat erbjudanden.
- Sommarkurs med Lärvux
- Visat upp teknik och föreläst på Good Tech Conference tillsammans med Framvik.
- Bidragit till Digidelveckan med egna pass
- Producerat två st 360-produktioner åt projektet Street Moves och Gymnasiet.
- Visat nya Kanaluddsparken i VR och utvecklat en lösning för att kunna gå runt i miljöerna på VR golvet

EXEMPEL PÅ EXTERNA BESÖKARE:

**Kriminalvården, Edugrade, SPSM -
Digitaliseringsenheten, Socialstyrelsen - Besök
Generaldirektören, Metacity Project, Regionen -
Digitaliseringsgrupp, Hemab, MIUN Design, Logosol,
Örnsköldsvik kommun**

UTSTÄLLNINGSPRODUKTION 2024

I utställningsmiljöerna planeras vi för att under 2024 utveckla två befintliga utställningar samt arbeta vidare med utställningen om skogen som påbörjades 2023.

Vi kommer bland annat renovera vår vattenutställning som kräver omsorg för att fungera optimalt. I samband med detta planeras förnyad dekoration och interaktioner så som Archimedes skruv samt mekaniska pumpar som visar på vattenkraft. Vår befintliga utställning om Avfallstrappan ska även omarrbetas helt. Här arbetar vi tillsammans med HEMAB, och tillsammans ämnar vi lyfta in lokal innovation och vardagsinsatser på ett interaktivt sätt. En av modulerna i denna utställning ska bland annat lyfta problematiken med den nedskräpning som når dagens avloppsreningsverk. För skogsutställningen planeras text, innehåll samt interaktiva prototyper produceras under 2024. Utställningen vilar på en tvärvetenskaplig grund genom att belysa skogens värde utifrån olika perspektiv och inriktningar.

Workshop med referensgruppen som jobbar med kommande Skogsutställning 2024

BARNKALAS OCH UPPTÄCKKARLÖRDAG NYHETER 2024

Upptäckarlördag

Under 2024 kommer Technichus att börja med UpptäckarLördag! Vi kommer att erbjuda olika extra aktiviteter mellan 11:00-14.00 under lövfriga lördagar. Aktiviteten ingår när man löser entré i receptionen.

Exempel på aktiviteter vi kommer att erbjuda under UpptäckarLördag är skapande i våra TechClub-lokal, guidade rymdresor i vårt planetarium, olika experiment i vårt kemilabb, testa virtuell verklighet i VR-studion och olika upplevelser utöver det vanliga i våra utställningsmiljöer.

Vi utlovar spännande dagar för hela familjen!

Barnkalas

Technichus är det perfekta stället att ha sitt födelsedagskalas på, här finns aktiviteter för alla nyfikna barn med upptäckarglädje! Man bokar sitt barnkalas och vi fixar resten.

I slutet av 2023 ställdes vi i ordning ett kalasrum som vi kallar för Kalaslabbet. I Kalaslabbet får barnen ta på sig kemirockar och skyddsglasögon och experimentera fram egna smaker på födelsedagsfikat! Glassbomber bygger de av strössel ur provrör och sås ur sprutor, och av olika sorters saft får de blanda fram den perfekta mätglasdrycken. Barnen älskar det!

Man kan boka kalas hos oss lördagar och söndagar mellan 13.00-15.30 för barn från 4år och uppåt. Under hela vistelsen har man tillgång till våra utställningsmiljöer.

**Upptäckar
Lördag**
på Technichus

TILLSAMMANS FÖR MITT HÄRNÖSAND

För att vara en attraktiv plats med en fungerande välfärd i framtiden behöver Härnösandsborna bli fler och skatteintäkterna större. Just nu pågår ett stort förberedelsearbete för att på bästa sätt ta tillvara på möjligheterna som den stora samhällsomvandlingen vi är inne i ger oss. Arbetet kallas Tillsammans för Mitt Härnösand och ett 70-tal anställda från kommun och kommunala bolag är engagerade i arbetet.

Funktioner från Technichus finns representerade i såväl programmets projekt som i programledningen, enligt följande:

Marcus Claesson – Programledare

Anna Boström Samuelsson – Projektmedlem, Attraktion och platsutveckling

Sofia Jarl – Projektmedlem, Utbildning

David Gisselman – Projektmedlem, Kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärke

Programmets övergripande syfte är att realisera de två nedanstående effektmålen:

- Att kommunen har skapat förutsättningar för 27 500 invånare till 2030.
- Att Härnösand Höga kusten är en mer attraktiv plats att bosätta sig på med en välfungerande välfärd.

STATISTIK

**Antal besökare hos
Technichus**
25 541

**Antal barn/elever i
skolprogram**
7196

**Antal barn/ungdomar i
Techclub**
149

**Antal lärare/lärarstudenter i
fortbildning**
1053

TOTALT
33 939st

20
23

TECHNICHUS ÅRSREDOVISNING

Årsredovisning
för
Technichus i Mitt Sverige AB

556558-7242

Räkenskapsåret

2023

A

*W A M
S-BEG*

Styrelsen och verkställande direktören för Technichus i Mitt Sverige AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Technichus grundades 1998 och ägs sedan 2013 av Härnösands kommun. Technichus i Mitt Sverige AB är ett av Sveriges 19 Science centers med målet att på ett lustfyllt sätt väcka intresset för naturvetenskap och teknik för barn, ungdomar och vuxna.

Bolaget bedriver Science center-verksamhet i enlighet med Härnösands kommuns ägardirektiv, Skolverkets villkor för statsbidrag och rådande medlemskriterier från branschföreningen (FSSC).

Företaget har sitt säte i Härnösand.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Technichus generellt. Företaget har även till viss del återfått besökande skolor från närliggande kommuner samt bedrivit en del uppdragsförsäljning. Med grund i detta har företaget ökat sin omsättning från föregående år. Bolaget har dock märkt av en fortsatt återhållsamhet avseende bokningar av konferenser och andra externa aktiviteter.

Under 2023 har företaget fortsatt med att stärka besökarupplevelsen, främst då med kringaktiviteter under lovveckorna. Under företagets högsäsong sommaren, genomfördes temadagar på framsidan av huset som komplement till besöket i byggnaden. Utöver detta verkade även bolaget för att stärka sitt sommarerbjudande genom anordnande av aktiviteter för fritidshemmen, tipplingor och magnetfiske.

Företagets samverkan med Mittuniversitetet är fortsatt stark och omfattande. I momentet historisk matematik och praktisk teknik har ett stort antal lärarstudenter besökt Technichus för att utbildas av bolagets lärare samt för att möta barn/elever från kommunens skolor. Utöver detta har Technichus och Mittuniversitetet samverkat i en mängd aktiviteter såsom exempelvis forskarfredag, barnens universitet, SIMS, Skogsinnovatörer etc.

Under året har ett antal projekt som bolaget ägt/varit part i avslutats, och samtidigt har nya projekt påbörjats. Bolaget har tillsammans med 2047 Science center samt vår gemensamma branschförening Föreningen Svenska Science Centers genomfört en förstudie med syfte att undersöka hur vi tar vidare de resultat som framställdts i projektet Modern Mines, med ett tydligt fokus på den gröna omställningen. Företaget har även genomfört entreprenörsprogram i samtliga kommuner i Västernorrland under sommaren 2023 genom projektet Sommarlovsentreprenör 2.0. Slutligen har bolaget, tillsammans med Härnösands gymnasium och Mittuniversitetet startat forskningsprojektet Berikande Utmaning som syftar till att stödja särskilt begåvade elever.

Bolaget har under året erhållit statsbidrag för Science centers enligt budgeterat belopp. Utöver detta har företaget även genomfört workshops inom programmering för Västernorrland/Jämtland/Dalarna på

*MJL AE MC
Tol S EK BB*

uppdrag av Skolverket. Dessa uppdrag har genomförts under såväl vår- som hösttermin.

Avseende företagets publika ytor har resurser lagts under 2023 för att renovera/optimera de lärosalar som återfinns i byggnaden. Utöver detta har vi även rustat och reparerat befintliga utställningsmiljöer.

Lärcentrum och Technichus har fortsatt sitt samverkansarbete under 2023 avseende VR-studion. Företaget märker av en stor efterfrågan på konceptet som numera även är ett tydligt affärsben för Technichus.

Inför sommaren 2023 lanserade företaget en ny hemsida samt en ny visuell identitet. Sedan dess har företaget fortsatt arbetet med att paketiera och rikta företagets värdeerbjudande till de olika målgrupperna.

Under 2023 har företaget fortsatt den fina samverkan med förskola/skola/skolförvaltning. Under 2023 har företaget mött 7246 barn/elever i programverksamhet, samt ytterligare 149 unika barn/ungdomar som deltagit i kursverksamheten Techclub. Under året har ett stort fokus varit att fortsätta utveckla/arbeta med IKT-nätverket för förskolan, samt att bygga upp ett centralt resurscentrum i teknik innehållandes programmeringsverktyg för kommunens förskolor/skolor.

Bolaget har genomfört större utbildningsaktiviteter under året. Skolhackathon i Minecraft är ett koncept som utvecklats av Technichus i Mitt Sverige AB, Bron Innovation samt Ung Företagsamhet Västernorrland, och under 2023 genomfördes detta koncept i elva regioner och involverade drygt 2000 elever. Även konceptet Skogsinnovatörer som genomfördes tillsammans med Mittuniversitetet och Skogen i skolan involverade ett antal högstadiesklasser från Kramfors kommun. Slutligen har företaget genomfört konceptet *innovationshack* för lågstadiet i Västernorrland, där deltagande elever arbetar för att utveckla lösningar på reella case inom besöksnäringen som levererats av näringslivet. Innovationshacket har genomförts i samverkan med Bizmaker och vårt regionala närlivsliv.

Trots hög inflation och det rådande världsläget fortsätter Technichus att redovisa ett starkt positivt resultat och en ökad omsättning även för 2023. Det positiva resultatet har sin grund i ökad försäljning kopplat till besöksmålet, samt även en ökad efterfrågan avseende VR-studion.

Under 2024 planerar bolaget för satsningar på att stärka besöksmålet Technichus genom utvecklandet av en skoglig utställning i samarbete med skognäringen.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	11 817	11 020	10 272	9 031	10 421
Resultat efter finansiella poster	524	333	678	1 129	422
Soliditet (%)	67,6	76,6	73,8	78,6	61,9

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 400 000	2 797 216	297 408	4 494 624
Disposition enligt beslut av årsstämma:				
Balanseras i ny räkning		297 408	-297 408	0
Årets resultat			0	0
Belopp vid årets utgång	1 400 000	3 094 624	0	4 494 624

AR Me
CS
Mh

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	3 094 714
Årets Resultat	0
	3 094 714

disponeras så att	3 094 714
i ny räkning överföres	3 094 714

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

M

And *AR* *Ne*
B *E* *G* *B*

Resultaträkning

Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
-----	---------------------------	---------------------------

Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.

Nettoomsättning	11 817 063	11 019 722
Övriga rörelseintäkter	1 538 034	1 630 960
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	13 355 097	12 650 682

Rörelsekostnader

Handelsvaror	-723 126	-722 671
Övriga externa kostnader	-3 370 305	-3 066 826
Personalkostnader	-8 941 830	-8 562 707
Summa rörelsekostnader	-13 035 261	-12 352 204

Rörelseresultat

2

319 836

298 478

Finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	204 599	34 262
Räntekostnader och liknande resultatposter	-73	-5
Summa finansiella poster	204 526	34 257
Resultat efter finansiella poster	524 362	332 735

Bokslutsdispositioner

Lämnade koncernbidrag	-524 362	-35 237
Summa bokslutsdispositioner	-524 362	-35 237
Resultat före skatt	0	297 498

Årets resultat

0

h

Andreas *AR* *MC*
Erik *EB*

Balansräkning

Not 2023-12-31 2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	3	0	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		0	0

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	4	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		0	0

Summa anläggningstillgångar		0	0
------------------------------------	--	----------	----------

Omsättningstillgångar

Varulager m. m.

Råvaror och förnödenheter	90 883	79 374
Summa varulager	90 883	79 374

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	144 980	243 881
Övriga fordringar	144 725	94 193
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	961 119	808 442
Summa kortfristiga fordringar	1 250 824	1 146 516

Kassa och bank

Kassa och bank	5 305 020	4 643 427
Summa kassa och bank	5 305 020	4 643 427
Summa omsättningstillgångar	6 646 727	5 869 317

SUMMA TILLGÅNGAR	6 646 727	5 869 317
-------------------------	------------------	------------------

h

*Nils AR MC
Eg-B*

Balansräkning

Not 2023-12-31 2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	1 400 000	1 400 000
Summa bundet eget kapital	1 400 000	1 400 000

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	3 094 714	2 797 216
Årets resultat	0	297 498
Summa fritt eget kapital	3 094 714	3 094 714
Summa eget kapital	4 494 714	4 494 714

Kortfristiga skulder

Förskott från kunder	16 486	16 146
Leverantörsskulder	172 774	139 112
Skulder till koncernföretag	524 362	0
Övriga skulder	474 004	475 482
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	964 387	743 863
Summa kortfristiga skulder	2 152 013	1 374 603

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER 6 646 727 5 869 317

A

*MJL AP Ne
ES EG JB*

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Koncessioner, patent, varumärken samt liknande rättigheter 5-10 år

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg, installationer 5 år

Uttäckningar 3 år

Definition av nyckeltal

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäcktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen

Not 2 Medelantalet anställda

	2023	2022
Medelantalet anställda	12	13

Not 3 Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	137 196	137 196
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	137 196	137 196
Ingående avskrivningar	-137 196	-137 196
Utgående ackumulerade avskrivningar	-137 196	-137 196
Utgående redovisat värde	0	0

h

Arne
Björn
Mats
Sven
Jörgen

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 085 493	9 085 493
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 085 493	9 085 493
Ingående avskrivningar	-9 085 493	-9 085 493
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 085 493	-9 085 493
Utgående redovisat värde	0	0

h

*Arne AR MC
Erik EB*

Technichus i Mitt Sverige AB
Org.nr 556558-7242

9 (9)

Härnösand den 21 februari 2024

Fred Nilsson
Ordförande

Andreas Rönnqvist

Ulla Bylund

Eva Goës

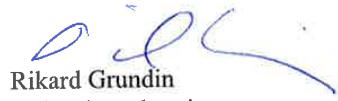

Markus Claesson
Verkställande direktör

Ted Sundin

Min revisionsberättelse har lämnats den 27 februari 2024

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Technichus i Mitt Sverige AB, org.nr 556558-7242

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Technichus i Mitt Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Technichus i Mitt Sverige AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållanden till Technichus i Mitt Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattnings i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningsar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Technichus i Mitt Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet **Revisorns ansvar**. Jag är oberoende i förhållande till Technichus i Mitt Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvarat för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försommelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försommelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionell skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik den 27 februari 2024

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Nu ser vi fram emot ett nytt år

och siktar mot nya framgångar

Årsredovisning

Höga Kusten destinationsutveckling AB

Org.nr 556961-4067

Räkenskapsår 2023-01-01 - 2023-12-31

Årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Höga Kusten destinationsutveckling AB avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Noter	9

Styrelsens säte: Örnsköldsvik

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inget annat anges, i kronor (kr).

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Föremålet för bolagets verksamhet är att strategiskt utveckla varumärket och produkten Höga Kusten. Höga Kusten är det geografiska området som verkar som en destination, på såväl den nationella som den internationella marknaden. Bolaget verkar för en strategisk utveckling av besöksnäringen tillsammans med ägarkommunerna samt ansvarar för och sköter besöksservicen i vårt område.

Bolaget har sitt säte i Västernorrlands län, Örnsköldsviks kommun och registrerades 2014-02-10.

Verksamheten bedrivs på ägarnas uppdrag inom ramen för ägarkommunernas kompetens. Ägarna utgörs av Härnösands kommun, 212000-2303, Kramfors kommun, 212000-2429, Sollefteå kommun, 212000-2437 samt Örnsköldsviks kommun, 212000-2445, vilka äger 25% vardera.

Verksamhetsberättelse för Höga Kusten destinationsutveckling AB 2023.

Det första riktiga året efter pandemin har inneburit en till stora delar återgång till tidigare normala former, men åren med restriktioner har också lärt oss nya arbetssätt som både effektiviseras, förenklar och ger nya möjligheter. De nya vanorna att mötas digitalt har gett stort utrymme till bredare engagemang och chanser att inhämta nya kunskaper som annars kanske skulle varit svåra att nå.

2023 var det första året efter pandemin som var helt utan restriktioner. Antalet kommersiella gästnätter blev i stort sett oförändrade jämfört med 2022. Resultatet blev -0,5%. Jämfört med 2019, som numera är vårt nollår, ligger samma siffra på +12,4%. Motsvarande siffra för riket är +1,8%. Vi kan glädjande konstatera att logiintäkterna ökade med 9,7% under 2023, jämfört med föregående år. Trots att antalet gästnätter var ganska oförändrade.

Den gemensamma besöksnädingsstrategin mot 2030 har fortsatt ha direkt genomslag i bolagets verksamhetsplan. Ägarkommunerna har i varierande form egna handlingsplaner med utgångspunkt i den gemensamma målbilden, och även hos andra aktörer inom sfären besöksnäring, landsbygs- och affärsutveckling syns drag av samma syn på behov och möjligheter i den långsiktiga utvecklingen av och på vår plats. Värt att nämna är bland annat att besöksnädingsstrategin, strategin för Leader Höga Kusten har samma vision, att medlemsorganisationen Höga Kusten Turism AB, likt Höga Kusten destinationsutveckling AB, utformar sin verksamhetsplan utifrån besöksnädingsstrategin samt att destinationsbolaget tillsammans med Länsstyrelsen Västernorrlands enhet för skyddad natur arbetat fram en Handlingsplan för Världsarvet Höga Kusten som även den tagit med besöksnädingsstrategin i arbetet.

Vi jobbar målmedvetet inom våra strategiområden:

- * Öka attraktionskraften
- * Stärk systemet
- * Lyft kommunikationen
- * Hellre hållbart
- * Turistanpassa tillgängligheten

Våra fem strategiområden strävar mot 2030 och har som mål att:

- * Dubbla den turistiska omsättningen mot jämförelseåret 2019
- * Vara en koldioxidneutral destination
- * Lokalborna är våra bästa ambassadörer
- * Höga Kusten håller internationell toppklass

Bolaget har under året fortsatt att driva och vara delaktig i ett flertal olika projekt i syfte att utveckla destinationen och de verksamheter som finns här. *Höga Kusten på Export* avslutades 231031 och *Framtidens Värskap* - där vår Turistservice fortsatt kommer att utvecklas för att ligga i framkant gällande servicen till våra besökare - rullar vidare in i 2024 för avslut vid halvårsskiftet. Erfarenheter från exportprojektet visar på behovet av fortsatt verksamhet och utveckling inom området. Från november 2023 är därför exportarbetet, om än i begränsad omfattning, en del av bolagets ordinarie verksamhet.

Tillsammans med Destination Sundsvall och Region Västernorrland har vi under året drivit kompetensförsärjningsfrågan i ett projekt. Tillsammans med Länsstyrelsen har vi varit delaktiga i ett projekt från Tillväxtverket angående platsutveckling i världssabot. Under året har vi även medverkat i RVNs projekt för utveckling av vandringsleder samt det påbörjade arbetet för ett framtida Hållbarhetsinitiativ tänkt att kunna stötta aktörernas hållbara utveckling.

Bolaget har också varit involverat i ett antal utvecklingsprojekt under året, bland annat Skuleberget, Arena Höga Kusten Inland, Nod för Kulturarvsturism och kulturella och kreativa näringar, Smitingen och Filmregion Västernorrland.

Bolaget initierade även en förstudie utifrån fiske där uppdraget gick till Bygdsam Anundsjö att titta fiskets förutsättningar att bidra till utvecklingen i Örnsköldsviks fyra bygdsamråden. Under året inleddes även ett 2-årigt forskningsprojekt tillsammans med forskare från Mittuniversitetet/Etour på ämnet "Attraktionskraft och grön omställning - ett webbaserat varumärkesexperiment för besöksnäringens hållbara utveckling". Skärgårdsanalysen som startade 2022 har avslutats och rapporterats.

Mediamässigt har vi varit exponerade i rikspress och internationell press på ett fantastiskt sätt och vi arbetar strategiskt vidare. Vi fortsätter att ta emot studiebesök från andra destinationer som vill se hur vi arbetar med besöksnäringen i Höga Kusten, både gällande organisation och operativt arbete.

Turistservice har under sommaren mött rekordmånga besökare tillsammans med destinationens InfoPoints, som är 54 stycken. Höga Kusten Turistinformation vid Hornöberget höll öppet alla dagar, 09:00-17:00, från juni till september. Turistservice har också tillsammans med RVN drivit projektet Ferieungdomar, där ca 30 ungdomar från alla fyra kommunerna fick testa att arbeta inom besöksnäringen som Turistvärdar.

Vi har fortsatt att utveckla konceptet Höga Kustens personliga semesterplanerare, där våra besökare får en personlig skräddarsydd digital reseguide. Likaså har vi fortsatt att stärka Höga Kustens digitala närvor via hemsidan, hogakusten.com samt Höga Kusten-appen. Turistservice har genom arbetet med Framtidens värdskap fått möjlighet att utveckla den digitala medarbetaren och värden Vilja, en svenskutvecklad AI-chatbot.

Under året producerades också ett gemensamt kartmagasin för de fyra kommunerna, en produkt som trots den allt bättre digitala tillgängligheten visade sig vara mycket omtyckt.

Under året har också bolagets kommunikationsstrategi uppdaterats till att tydligare följa målen i den gemensamma strategin. Samtidigt har det geografiska området för vår verksamhet, kommunikation och marknadsföring utvidgats.

I undersökningen Resa i Sverige som publicerades under hösten toppade vi rankingen av den destination som kändes mest trygg och säker att resa till. Samt även på pallen i kategorin "överträffar förväntningarna", bäst bemötande samt bäst atmosfär.

Styrelsen har under året sammanträtt vid 7 tillfällen, årsstämmans inkluderad. Sammanträden har genomförts såväl fysiskt som digitalt. Styrelsens kallelser och handlingar går i ökad utsträckning via plattformen Netpublicator.

I ett omfattande processarbete har Ledningsgruppen under året arbetat fram förtigligade riktlinjer kring ledningsgruppens uppdrag och roll. Arbetsinstruktionen har förankrats med och godkänts av kommuncheferna samt städfästs av styrelsen.

HK Dest har arrangerat "Storkommundagen" i oktober samt tillsammans med Höga Kusten Turism arrangerat och genomfört En dag för Höga Kusten under våren och En kväll kring lägerelden på hösten som båda vänder sig till företag, verksamheter och nyckelpersoner i offentliga organisationer med inriktning på besöksnäring. Under året har Höga Kusten även varit medarrangör till medlemsorganisationen Naturturismföretagens årliga nationella Forum för Naturturism.

Ny VD

Under året har Ann-Marie Karlsson begärt entledigande från uppdraget som VD och en ny VD anställdes med tillträde den 1 november 2023. Till hjälp med rekryteringen användes konsultföretaget One Partner Group, Örnsköldsvik. Ny VD från 1 november 2023 är Mattias Peterson.

SLUTORD

Varumärket Höga Kusten är fortsatt starkare än någonsin. Intresset för vår plats är stort från såväl svenska turister som utländska besökare, och alltför organisationer och företag ser styrkan i det gemensamma platsvarumärket i sin egen marknadsföring och rekrytering.

Grunden för vårt arbete och framgångarna är den gemenskap och det samarbete som finns mellan det offentliga, näringen och invånarna.

Vi är stolta över vårt Höga Kusten-område och vad vi åstadkommer tillsammans och med det som utgångspunkt och den stabila plattform vi har är vi också redo att ta fler och nya steg.

Alltid en nivå till.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	11 376	11 257	11 358	10 741
Resultat efter finansiella poster	-390	244	1 384	535
Balansomslutning	17 907	6 462	3 406	4 145
Soliditet (%)	7	26	46	26

För definitioner av nyckeltal, se Not 1 Redovisningsprinciper.

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	200 000	1 302 706	134 386	1 637 092
Disposition enligt beslut av årsstämma:				
Balanseras i ny räkning		134 386	-134 386	0
Årets resultat			-380 866	-380 866
Belopp vid årets utgång	200 000	1 437 092	-380 866	1 256 226

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 437 091
årets förlust	-380 866
	1 056 225
disponeras så att i ny räkning överföres	1 056 225
	1 056 225

Resultaträkning	Not	2023-01-01	2022-01-01
	1	-2023-12-31	-2022-12-31
<i>Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.</i>			
Nettoomsättning		11 375 908	11 257 169
Övriga rörelseintäkter		1 668 660	3 223 367
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		13 044 568	14 480 536
<i>Rörelsekostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-5 634 191	-7 519 212
Personalkostnader	2	-7 773 939	-6 706 763
Summa rörelsekostnader		-13 408 130	-14 225 975
Rörelseresultat		-363 562	254 561
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		13 442	1 964
Räntekostnader och liknande resultatposter		-40 183	-12 772
Summa finansiella poster		-26 741	-10 808
Resultat efter finansiella poster		-390 303	243 753
Resultat före skatt		-390 303	243 753
Skatter			
Skatt på årets resultat		9 437	-109 367
Årets resultat		-380 866	134 386

Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga värdepappersinnehav	3	1 000	1 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 000	1 000
Summa anläggningstillgångar		1 000	1 000

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	14 221 865	404 889
Övriga fordringar	543 757	983 768
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	194 241	1 375 426
Summa kortfristiga fordringar	14 959 863	2 764 083

Kassa och bank

Kassa och bank	2 946 591	3 696 668
Summa kassa och bank	2 946 591	3 696 668
Summa omsättningstillgångar	17 906 454	6 460 751

SUMMA TILLGÅNGAR

17 907 454

6 461 751

Balansräkning

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	200 000	200 000
Summa bundet eget kapital	200 000	200 000

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	1 437 091	1 302 705
Årets resultat	-380 866	134 386
Summa fritt eget kapital	1 056 225	1 437 091
Summa eget kapital	1 256 225	1 637 091

Obeskattade reserver

4

Periodiseringsfonder	88 000	88 000
Summa obeskattade reserver	88 000	88 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	1 318 225	3 406 002
Skatteskulder	175 720	92 911
Övriga skulder	2 705 354	225 745
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12 363 930	1 012 002
Summa kortfristiga skulder	16 563 229	4 736 660

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

17 907 454

6 461 751

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

	2023	2022
Medelantalet anställda	10	9

Not 3 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 000	0
Inköp	0	1 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 000	1 000
Utgående redovisat värde	1 000	1 000

Not 4 Obeskattade reserver

	2023-12-31	2022-12-31
Periodiseringsfond 2019	88 000	88 000
	88 000	88 000
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	352	91

Den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Ingemar Wiklander
Ordförande

Malin Svanholm

Olof Glud

Kristina Girhagen

Karin Andersson

Fredrik Granholm

Jari Merikanto

Carolina Sondell

Mattias Peterson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift

KPMG AB

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

INGEMAR WIKLANDER

Styrelseordförande

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 394540ddaed53b[...]6e11d0eb500d1

IP: 185.183.xxx.xxx

2024-05-09 12:03:24 UTC

Rohland Mattias Peterson

VD

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 9b33a30b758bc3[...]0e321be24edb3

IP: 95.193.xxx.xxx

2024-05-09 12:04:06 UTC

OLOF GLUD

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 59b735d9a99cce[...]5031b01592242

IP: 95.193.xxx.xxx

2024-05-09 13:02:41 UTC

Karin Elisabet Andersson

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 5aa90c225ee0a2[...]d85e155a9633b

IP: 151.177.xxx.xxx

2024-05-09 14:49:40 UTC

CAROLINA SONDELL

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 06b52674a8e7b0[...]Jbc5c1bac60e61

IP: 82.196.xxx.xxx

2024-05-10 06:17:29 UTC

Malin Elisabeth Svanholm

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: ee71e66e0fda68[...]fdae659fb745e

IP: 213.204.xxx.xxx

2024-05-11 18:25:10 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signerasdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Jari Ilmari Merikanto

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: c68c686679c850[...]ba6fddfb29fe7

IP: 81.227.xxx.xxx

2024-05-13 07:08:02 UTC

Maria Kristina Girhagen

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: 7c4fdcefa52cd0[...]60618057cc1b3

IP: 95.193.xxx.xxx

2024-05-13 09:26:20 UTC

FREDRIK GRANHOLM

Styrelseledamot

På uppdrag av: Höga Kusten destinationsutveckling AB

Serienummer: f415b5c0a2fda8[...]498b941293fc5

IP: 194.103.xxx.xxx

2024-05-13 14:32:26 UTC

JOHAN FRANZÉN

Auktoriserad revisor

På uppdrag av: KPMG AB

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2024-05-14 07:35:17 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdata i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Höga Kusten destinationsutveckling AB, org. nr 556961-4067

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Höga Kusten destinationsutveckling AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Höga Kusten destinationsutveckling ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorans ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Höga Kusten destinationsutveckling AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2022 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 9 maj 2023 med ommodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att

Revisorans ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattnings i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författnings

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Höga Kusten destinationsutveckling AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Höga Kusten destinationsutveckling AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innehåller detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innehåller bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda

ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik den 14 maj 2024

KPMG AB

Johan Franzén
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JOHAN FRANZÉN (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 73425c16d82fcc[...]814246da45700

IP: 85.11.xxx.xxx

2024-05-14 07:27:23 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdata i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

ÅRSREDOVISNING

för

Restore i Höga kusten AB

Org.nr. 559370-7473

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	4
- balansräkning	5
- noter	7
- underskrifter	8

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Verksamheten**Allmänt om verksamheten**

Bolaget i uppgift att öka medvetandet och tillgången av återbrukade och hållbara varor genom att ge möjlighet till försäljning samt uthyrning av lokaler för en ökad företagsamhet. Bolaget drivs som ett socialt företag med avtal med Härnösands kommun och är en arbetsmarknadsarena

Händelser under räkenskapsåret

I maj anställdes en ny VD i bolaget och under hösten påbörjades arbetet tillsammans med Bizmaker att omarbeta affärsmodellen då VD och styrelsen identifierat att den tidigare affärsmodellen är ohållbar ur ett ekonomiskt perspektiv. VD har även arbetat med att separera och renodla bolaget från arbetslivsförvaltningen.

Ett av gallerians företag har haft ekonomiska problem och försatts i konkurs, vilket resulterat i en väsentlig kundförlust för bolaget. När bolaget bildades krävdes stora investeringar för att få igång verksamheten och då bolaget inte hade någon likviditetsbuffert vid bildandet har ledningen, under året, fått lägga mycket arbete med att få bolagets likviditet i balans.

Försäljningen i gallerian ökade med 40% jämfört med föregående år och totalt såldes nästan 35 000 produkter. Under perioden april - december hade Re:store Höga Kusten 125 000 besökare. Besöksräknaren installerades i april. Under 2023 har totalt 73 olika företagsålt sina produkter i gallerian. Gallerian är en arbetsmarknadsarena och har sysselsatt 20 personer under 2023.

Bolaget har sitt säte i Härnösands kommun.

Flerårsöversikt

	2023	2022
Nettoomsättning	1 395 911	418 442
Resultat efter finansiella poster	-1 425 528	59 781
Soliditet (%)	2,17	3,35
		9 månader

Definitioner av nyckeltal, se noter

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	50 000	0	47 242	97 242
Balanseras i ny räkning		47 242	-47 242	0
Erhållna aktieägartillskott		850 000		850 000
Årets resultat			-849 742	-849 742
Belopp vid årets utgång	50 000	897 242	-849 742	97 500
Villkorade aktieägartillskott uppgår till:		2023-12-31	2022-12-31	
		850 000	0	

Resultatdisposition

Medel att disponera:

Balanserat resultat	897 242
Årets resultat	<u>-849 742</u>
	47 500

Förslag till disposition:

Balanseras i ny räkning	<u>47 500</u>
	47 500

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Restore i Höga kusten AB

Org.nr. 559370-7473

RESULTATRÄKNING

	Not	2023-01-01	2022-03-15
		2023-12-31	2022-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning		1 395 911	418 442
Övriga rörelseintäkter		1 716 473	1 279 729
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		<u>3 112 384</u>	<u>1 698 171</u>
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		-62 808	-139 197
Övriga externa kostnader		-3 555 452	-1 484 620
Personalkostnader	2	-576 659	0
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>-301 220</u>	<u>-14 529</u>
Summa rörelsekostnader		<u>-4 496 139</u>	<u>-1 638 346</u>
Rörelseresultat		-1 383 755	59 825
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		904	13
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-42 677</u>	<u>-57</u>
Summa finansiella poster		<u>-41 773</u>	<u>-44</u>
Resultat efter finansiella poster		-1 425 528	59 781
Bokslutsdispositioner			
Övriga bokslutsdispositioner		575 786	0
Summa bokslutsdispositioner		<u>575 786</u>	<u>0</u>
Resultat före skatt		-849 742	59 781
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	-12 539
Årets resultat		-849 742	47 242

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR****Anläggningstillgångar****Materiella anläggningstillgångar**

Inventarier, verktyg och installationer	3	831 373	812 991
Förbättringsutgifter på annans fastighet	4	400 000	0
Summa materiella anläggningstillgångar		1 231 373	812 991
Summa anläggningstillgångar		1 231 373	812 991

Omsättningstillgångar**Kortfristiga fordringar**

Kundfordringar	687 848	78 865
Fordringar hos koncernföretag	1 425 786	0
Övriga fordringar	109 147	393 877
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	522 300	625 133
Summa kortfristiga fordringar	2 745 081	1 097 875

Kassa och bank

Kassa och bank	497 337	984 653
Summa kassa och bank	497 337	984 653

Summa omsättningstillgångar

Summa omsättningstillgångar	3 242 418	2 082 528
------------------------------------	------------------	------------------

SUMMA TILLGÅNGAR	4 473 791	2 895 519
-------------------------	------------------	------------------

2023-12-31**Not****2022-12-31**

BALANSRÄKNING

2023-12-31

2022-12-31

Not

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	50 000	50 000
Summa bundet eget kapital	50 000	50 000

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	897 242	0
Årets resultat	-849 742	47 242
Summa fritt eget kapital	47 500	47 242

Summa eget kapital

97 500   97 242

Långfristiga skulder

Övriga skulder	309 536	0
Summa långfristiga skulder	309 536	0

Kortfristiga skulder

Förskott från kunder	0	413
Leverantörsskulder	792 199	369 512
Skulder till koncernföretag	2 720 082	1 720 015
Skatteskulder	2 670	8 419
Övriga skulder	482 914	337 354
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	68 890	362 564
Summa kortfristiga skulder	4 066 755	2 798 277

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

4 473 791   **2 895 519**

Restore i Höga kusten AB

Org.nr. 559370-7473

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer
Förbättringsutgifter på annans fastighet

Antal år

5

5

Noter till resultaträkningen

Not 2 Medelantal anställda

2023

2022

Medelantal anställda

Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvärotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Medelantal anställda har varit
varav kvinnor

0,50

0,00

0,50

0,00

Noter till balansräkningen

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

2023-12-31

2022-12-31

Ingående anskaffningsvärden

827 520

0

Inköp

219 602

827 520

Utgående anskaffningsvärden

1 047 122

827 520

Ingående avskrivningar

-14 529

0

Årets avskrivningar

-201 220

-14 529

Utgående avskrivningar

-215 749

-14 529

Redovisat värde

831 373

812 991

Not 4 Förbättringsutgifter på annans fastighet

2023-12-31

2022-12-31

Inköp

500 000

0

Utgående anskaffningsvärden

500 000

0

Årets avskrivningar

-100 000

0

Utgående avskrivningar

-100 000

0

Redovisat värde

400 000

0

Not 5 Långfristiga skulder

2023-12-31

2022-12-31

Förfaller senare än 5 år

0

0

NOTER

Övriga noter

Not 6 Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Härnösand

Andreas Sjölander
Ordförande

Helena Elfvendal

Linda Thorén

Verkställande direktör

Knapp Britta Thyr

Min revisionsberättelse har lämnats den .

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Årsredovisning

för

Skeppet 5&6 AB

559417-4525

Räkenskapsåret
2023-01-11 - 2023-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Skeppet 5&6 avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-11 - 2023-12-31, vilket är företagets första verksamhetsår.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Skeppet 5&6 äger fastigheter på Kronholmen i Härnösands kommun. Tanken med bolaget är att i nära dialog med kommunen utveckla ett helt nytt kvarter för bostadsändamål. Kvarter Skeppet på Kronholmen ska planändras från industriändamål till bostadsändamål. Under kommande år ska planarbete med tillhörande utredningar att påbörjas, där fastigheterna Härnösand Skeppet 5 & 6 kommer att ingå.

Företaget har sitt säte i Sundsvall.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bolaget har startats upp under 2023. Fastigheten är fullt uthyrd tillsvidare.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023
Nettoomsättning	162
Resultat efter finansiella poster	25
Soliditet (%)	2,2

Förändringar i eget kapital (Tkr)

	Aktie-kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	25	0		25
Årets resultat			20	20
Belopp vid årets utgång	25	0	20	45

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstdel (kronor):

årets vinst	19 509
disponeras så att	
i ny räkning överföres	19 509
	19 509

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning Not 2023-01-11
-2023-12-31

Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.

Nettoomsättning	161 999
Övriga rörelseintäkter	32 512
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	194 511

Rörelsekostnader

Övriga externa kostnader	-107 308
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-56 915
Summa rörelsekostnader	-164 223
Rörelseresultat	30 288

Finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	17
Räntekostnader och liknande resultatposter	-5 735
Summa finansiella poster	-5 718
Resultat efter finansiella poster	24 570

Resultat före skatt 24 570

Skatter

Skatt på årets resultat	-5 061
Årets resultat	19 509

Balansräkning

Not

2023-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	2	1 728 380
Summa materiella anläggningstillgångar		1 728 380
Summa anläggningstillgångar		1 728 380

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	122 569
Övriga fordringar	2 021
Summa kortfristiga fordringar	124 590

Kassa och bank

Kassa och bank	205 223
Summa kassa och bank	205 223
Summa omsättningstillgångar	329 813

SUMMA TILLGÅNGAR

2 058 193

Balansräkning

Not

2023-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	25 000
Summa bundet eget kapital	25 000

Fritt eget kapital

Årets resultat	19 509
Summa fritt eget kapital	19 509
Summa eget kapital	44 509

Kortfristiga skulder

Skulder till koncernföretag	1 791 001
Skatteskulder	5 061
Övriga skulder	21 016
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	196 606
Summa kortfristiga skulder	2 013 684

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 058 193
---------------------------------------	------------------

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Byggnader   25 år

Not 2 Byggnader och mark

2023-12-31

Inköp	1 785 295
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 785 295
Årets avskrivningar	-56 915
Utgående ackumulerade avskrivningar	-56 915
Utgående redovisat värde	1 728 380

Härnösand,

Andreas Sjölander
Ordförande

Knapp Britta Thyr

Uno Jonsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats
Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDREAS SJÖLANDER (SSN-validerad)

Ordförande

Serienummer: 19801209xxxx

IP: 194.68.xxx.xxx

2024-03-27 09:31:39 UTC

Dan Uno Jonsson (SSN-validerad)

VD

Serienummer: 19670306xxxx

IP: 194.68.xxx.xxx

2024-03-27 09:43:40 UTC

BRITTA THYR (SSN-validerad)

Styrelseledamot

Serienummer: 19840407xxxx

IP: 194.68.xxx.xxx

2024-03-27 11:45:21 UTC

RIKARD GRUNDIN (SSN-validerad)

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19710227xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-27 15:21:06 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdata i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenerade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>